EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 07 15
COM(2015) 337 final

2015/148 (COD)

Pasiūlymas

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2015) 135 final}
{SWD(2015) 136 final}

# AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

## 1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

### • Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Norint veiksmingai kovoti su klimato kaita ir įgyvendinti ilgalaikį ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo siekį, kad iki 2050 m. teršalų išmetimas būtų sumažintas bent 80 %, būtina ir toliau kurti mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką, atveriančią augimo ir užimtumo galimybes. Vienas iš svarbių žingsnių šia kryptimi – 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategija, dėl kurios Europos Vadovų Taryba susitarė 2014 m. spalio mėn.

Šios 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos įgyvendinimas yra kertinis akmuo kuriant atsparią Energetikos sąjungą su perspektyvia klimato politika, kuri yra vienas iš pagrindinių artimiausių kelerių metų Komisijos prioritetų. Susitardama dėl 2030 m. politikos strategijos ir ją įgyvendindama šiuo pasiūlymu, kartu ES labai prisideda prie to, kad 2015 m. gruodžio mėn. Paryžiuje būtų sudarytas tvirtas tarptautinis susitarimas dėl klimato.

Pagrindinis 2030 m. politikos strategijos elementas – privalomas uždavinys iki 2030 m. ES vidaus šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. lygiu. Norint šį uždavinį įgyvendinti ekonomiškai efektyviai, sektoriuose, kuriems taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS), šių dujų išmetimas turės būti sumažintas 43 %, palyginti su 2005 m. lygiu, o sektoriuose, kuriems ši sistema netaikoma – 30 %, palyginti su 2005 m. lygiu. Europos Vadovų Taryba nustatė pagrindinius išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo taikant ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą principus[1]. Šiuo pasiūlymu sukuriama Europos Vadovų Tarybos nustatytiems principams įgyvendinti būtina teisinė sistema, apimanti tokius tris elementus:

1) pasiūlyme nustatoma, kaip išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo 43 proc. iki 2030 m. uždavinys ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje bus įgyvendintas praktiškai: nuo 2021 m. kasmet viršutinė teršalų išmetimo riba bus mažinama po 2,2 proc., o ne po 1,74 proc., kaip yra dabar. Tai reiškia, kad 2021–2030 m. anglies dioksido kiekis papildomai bus sumažintas 556 mln. tonų;

2) remiantis teigiama suderintų taisyklių įgyvendinimo nuo 2013 m. patirtimi, pasiūlyme toliau plėtojamos prognozuojamos, stabilios ir sąžiningos nemokamų apyvartinių taršos leidimų (ATL) paskirstymo pramonės sektoriams taisyklės, kuriomis siekiama adekvačiai mažinti galimą anglies dioksido nutekėjimo riziką. Siūlomų taisyklių tikslas – perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos laikotarpiu išlaikyti energijai imlių ES pramonės šakų tarptautinį konkurencingumą, kol kitos ekonomiškai stipriausios valstybės nesiims palyginamų priemonių, ir toliau skatinti ilgalaikes investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Vadovų Taryba nusprendė nemažinti aukcionuose parduodamų ATL dalies, nemokamų ATL, kurie gali būti paskirstyti pramonei, skaičius yra ribotas. Todėl jų paskirstymo taisyklės turi būti labai tikslingos. Taisyklių tikslingumas iš esmės užtikrinamas toliau nurodytais trimis būdais. *Nemokamas ATL paskirstymas bus dažniau derinamas su gamybos duomenimis* – taip bus užtikrinama parama augančioms bendrovėms ir sektoriams. *Bus atnaujinami santykiniai taršos rodikliai*, kurie naudojami apskaičiuojant nemokamų ATL skaičių, – taip bus atsižvelgiama į pramonės sektorių technologines galimybes ir per pastarąjį dešimtmetį pasiektą pažangą. Didžiausią dalį nemokamų ATL gaunančių *sektorių sąrašas* bus sudaromas tikslingiau, kad būtų kuo labiau atsižvelgta į tuos sektorius, kuriuose anglies dioksido nutekėjimo rizika yra didžiausia. Nors

[1] http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/145397.pdf

taisyklės dėl anglies dioksido nutekėjimo daugiausia orientuotos į tiesioginių su anglies dioksidu susijusių išlaidų kompensavimą, šiame pasiūlyme sprendžiamas ir netiesioginių su anglies dioksidu susijusių išlaidų kompensavimo klausimas.

Turint omenyje, kad valstybės narės naudoja skirtingą energijos rūšių derinį, ES ATLPS pajamos turėtų būti naudojamos netiesioginėms su anglies dioksidu susijusioms išlaidoms kompensuoti pagal valstybės pagalbos taisykles. Valstybės narės tam tikriems sektorių arba jų pošakių, kuriuose nustatyta didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika, įrenginiams turėtų iš dalies kompensuoti su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis susijusias jų išlaidas, kurios jiems perkeliamos su elektros energijos kainomis, jei tokia pagalba yra būtina ir proporcinga ir kartu dėl to nesumažinamos paskatos taupyti elektros energiją ir dažniau pirkti ne „pilkąją“, o „žaliąją“ elektros energiją.

Protokole ir jo šalių konferencijoje Paryžiuje priimtuose sprendimuose turi būti numatyta progresyviai telkti finansavimą klimato kaitos švelninimo priemonėms, perduoti technologijas ir stiprinti gebėjimus reikalavimus atitinkančiose šalyse, ypač turinčiose mažiausiai galimybių. Klimato kaitai švelninti skirtos viešojo sektoriaus lėšos ir toliau bus labai svarbios telkiant išteklius laikotarpiui po 2020 m. Todėl aukcionų pajamos taip pat turėtų būti naudojamos klimato srities veiksmams, įskaitant prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių, pažeidžiamose trečiosiose šalyse finansuoti. Kiek lėšų bus sutelkta kovai su klimato kaita taip pat priklausys nuo šalių numatomų nacionaliniu lygmeniu nustatytų veiksmų, tolesnių investicijų planų ir nacionalinio prisitaikymo prie klimato kaitos planavimo proceso užmojo ir kokybės.

ES ATLPS pajamos taip pat turėtų būti naudojamos darbo jėgos, kurios darbo vietos, laipsniškai atsisakant iškastinio kuro, perkeliamos į kitas sritis, įgūdžiams ugdyti ir darbo vietoms perskirstyti, glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais;

3) pasiūlyme numatyti keli finansavimo mechanizmai, kuriais siekiama elektros energijos ir pramonės sektorių ekonominės veiklos vykdytojams padėti įveikti perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos etape jiems kylančius su inovacijomis ir investicijomis susijusius iššūkius. Konkrečiai pasiūlyme numatyta dabartinę paramos sistemą, skirtą novatoriškų technologijų demonstravimo veiklai, taip pat taikyti radikalioms pramonės inovacijoms. Nemokamų ATL ir toliau bus skiriama mažiau pajamų gaunančių valstybių narių elektros energijos sektoriui modernizuoti, be to, įsteigiamas specialus fondas, kurio tikslas – skatinti investicijas į energetikos sistemų modernizavimą ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą, taip prisidedant prie išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo. Šis papildomas finansavimas grindžiamas esama Komisijos ir Europos investicijų banko (EIB) bendradarbiavimo patirtimi ES ATLPS srityje, prireikus pasitelkiant Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) elementus.

Be to, šiuo pasiūlymu direktyva ir joje numatyti Komisijos įgaliojimai, kuriais ji naudodavosi pagal reguliavimo procedūrą su tikrinimu, pritaikomi prie deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų sistemos, dėl kurios susitarta pagal Lisabonos sutartį[2]. Atsižvelgiant į ES įsipareigojimą siekti geresnio reglamentavimo, deleguotieji ir įgyvendinimo aktai naudojami tik tada, kai jie būtini, kad ES ATLPS veiktų tinkamai.

Šis pasiūlymas nesusijęs su ES ATLPS taikymu aviacijos sektoriui. Direktyvos taikymo aviacijos veiklai pakeitimai turėtų būti daromi tik po to, kai 2016 m. ICAO asamblėjoje bus pasiektas tarptautinis susitarimas dėl pasauline rinka pagrįstos priemonės, kuri turėtų būti įgyvendinta iki 2020 m.

[2] 2011 m. vasario 16 d. Reglamentas (ES) Nr. 182/2011.

**Derėjimas su esamomis politikos nuostatomis šioje politikos srityje**

Klimato politikos srityje pasiūlymas labiausiai dera su atsinaujinančiosios energijos ir energijos vartojimo efektyvumo aspektais. Abu šie aspektai didina ES ATLPS aplinkosauginį veiksmingumą, o rinkos stabilumo rezervas, dėl kurio neseniai susitarta, stiprina šių aspektų ir ES ATLPS sinergiją. Pažymėtina, kad, kaip išnagrinėta 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos poveikio vertinime, siekiant ekonomiškai efektyviai įgyvendinti bendrą išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo 40 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, uždavinį, gali būti labai naudingos atsinaujinančiosios energijos ir energijos vartojimo efektyvumo priemonės.

Kalbant apie derėjimą su tarptautine klimato politika, svarbu pažymėti, kad ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje anglies dioksido kaina nustatyta veiksmingai, ir ši sistema dabar yra pavyzdys, pagal kurį kuriamos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos kitose pasaulio šalyse, ir mokomasi iš ES patirties.

**Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlyme numatyta įgyvendinti dalį 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, kuri yra svarbus elementas kuriant atsparią energetikos sąjungą su perspektyvia klimato politika.

Priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas reikalauja tam tikrų pokyčių. Prie tų pokyčių ES aktyviai prisideda savo politika ir finansavimu. Be tiesiogiai su ES ATLPS susijusių priemonių, investicijos į mažo anglies dioksido kiekio technologijų inovacijas gali būti finansuojamos ir kitų ES priemonių, pvz., Europos strateginių investicijų fondo, programos „Horizontas 2020“ ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų, lėšomis, todėl susidaro įspūdis, kad finansavimas gali dubliuotis. Atsinaujinančiosios energijos plėtra, efektyvus išteklių naudojimas ir moksliniai tyrimai bei technologinė plėtra yra Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) prioritetai, ir numatoma, kad per ateinančius trejus metus fondas Europos Sąjungoje papildomai investuos 315 mlrd. eurų. ESIF naudos tik finansines priemones, skolindamas jau egzistuojantiems projektams, kurie gali būti pradėti įgyvendinti per trejus metus, be to, bus išplėsta jo taikymo sritis – finansavimas galės būti teikiamas įvairiuose sektoriuose, kaip antai skaitmeninės ekonomikos ir švietimo. Finansavimas iš ES ATLPS lėšų bus skiriamas laikantis valstybės pagalbos taisyklių, siekiant užtikrinti, kad viešosios lėšos būtų naudojamos efektyviai ir būtų išvengta rinkos iškraipymų. Mažėjant priklausomybei nuo iškastinio kuro, profesinę veiklą keisti padės ES užimtumo, socialinės ir įgūdžių ugdymo politikos priemonės ir, be kita ko, Europos socialinis fondas.

## 2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

**Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191–193 straipsniuose patvirtinama ir sukonkretinama ES kompetencija klimato kaitos srityje. Teisinis šio pasiūlymo pagrindas yra SESV 192 straipsnis.

**Subsidiarumo principas (neišimtinei kompetencijai)**

ES ATLPS direktyva yra esama ES politikos priemonė, galiosianti ir po 2020 m. Vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 5 straipsnyje nustatytu subsidiarumo principu, pasiūlymo, kuriuo iš dalies keičiama ši priemonė, tikslų galima pasiekti tik ES lygmens Komisijos pasiūlymu.

Klimato kaita yra tarpvalstybinė problema, todėl klimato politika turi būti koordinuojama visos Europos ir, jei įmanoma, pasaulio mastu. Kalbant konkrečiai, veiksmais ES lygmeniu

bus efektyviausiai įgyvendinta anglies dioksido rinkos reforma po 2020 m. – pramonė bus skatinama investuoti į mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir kartu bus išsaugotas jos tarptautinis konkurencingumas ir ES vidaus rinka.

Taigi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti pavieniui, todėl dėl direktyvos taikymo masto ir poveikio tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu.

**Proporcingumas**

Kaip išdėstyta poveikio vertinime, pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo nesiekiama daugiau negu būtina, kad būtų ekonomiškai efektyviai ir kartu užtikrinant tinkamą vidaus rinkos veikimą įgyvendintas ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo sumažinimo iki 2030 m. tikslas.

**Priemonės pasirinkimas**

Šio pasiūlymo tikslų geriausia siekti direktyva. Ji yra tinkamiausia teisinė priemonė esamai ES ATLPS direktyvai (Direktyva 2003/87/EB) iš dalies pakeisti.

Direktyva reikalaujama, kad valstybės narės siektų tikslų ir, įtraukusios priemones į nacionalines materialinės ir procesinės teisės sistemas, jas įgyvendintų. Šiuo pasiūlymu, palyginti su kitomis priemonėmis, pvz., reglamentu, valstybėms narėms suteikiama daugiau laisvės, nes jos gali pasirinkti tinkamiausią būdą šioje direktyvoje nustatytoms priemonėms įgyvendinti. Tai leis valstybėms narėms užtikrinti, kad iš dalies pakeistos taisyklės derėtų su jų ES ATLPS įgyvendinimo materialinės ir procedūrinės teisės sistema, visų pirma leidimų įrenginiams išdavimo taisyklėmis ir vykdymo užtikrinimo priemonėmis bei sankcijomis.

Galiausiai pasirenkant direktyvą kaip tinkamą priemonę taip pat laikomasi principo, kad intervencija būtų kuo mažesnė, jei pasiekiami tikslai.

## 3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

***Ex post* vertinimas ir (arba) galiojančių teisės aktų tinkamumo patikros**

Remiantis preliminariomis tyrimo, kuriuo įvertintas esamos ES ATLPS direktyvos tinkamumas, veiksmingumas, efektyvumas, pridėtinė ES vertė ir derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis, išvadomis, apskritai ES ATLPS kaip politikos priemonė, kuri yra aplinkosaugos reguliavimo ir rinkos priemonės derinys, veikia praktiškai ir įgyvendinami jai iškelti tikslai. Ji labai svarbi norint įgyvendinti ES klimato srities uždavinius, nes tai ekonomiškai efektyvus išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo būdas. Sektoriuose, kuriems taikoma ši sistema, teršalų išmetimas tolygiai mažėja ir nors ne visas šis mažėjimas yra vien dėl ES ATLPS poveikio, yra įrodymų, kad sistema veiksmingai prisideda prie išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo.

ES ATLPS palengvina su $CO_2$ susijusių išlaidų integravimą. Ji atlieka vaidmenį priimant investavimo sprendimus, net jei esant dabartinei žemai anglies dioksido kainai su $CO_2$ susijusios išlaidos dažnai įtraukiamos į bendras energijos išlaidas. Smulkesni patobulinimai ŠESD veiksmingumo srityje tapo įprasta praktika, tačiau didelės investicijos į ŠESD veiksmingumą yra išimtiniai atvejai.

Be to, ES ATLPS akivaizdžiai turi pridėtinę europinę vertę, nes skirtingos sistemos ar valstybių narių lygmens klimato politika lemtų fragmentaciją ir brangiai kainuotų reguliuojamiesiems subjektams, be to, ES būtų siekiama skirtingo užmojo tikslų ir galiotų skirtingos anglies dioksido kainos, dėl kurių administravimas taptų dar sudėtingesnis. ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje, kurioje

galioja ES masto anglies dioksido kaina ir yra suderinta infrastruktūra, naudojamasi ES veiksmų sinergijos teikiamais privalumais.

Tačiau norint įgyvendinti 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo uždavinį ir nustačius tokią išmetamųjų teršalų ribą, kad $CO_2$ kiekis būtų sumažintas 43 %, palyginti su 2005 m., būtini dabartinės sistemos pokyčiai. Tai iš esmės apima pokyčius, susijusius su metiniu linijiniu mažinimo koeficientu, kurį taikant ES ATLPS viršutinė riba bus mažinama nuo 2021 m., nemokamų ATL skyrimu ir anglies dioksido nutekėjimu, aukcionuose parduodamų ATL procentine dalimi ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų finansavimo mechanizmais.

**Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais**

Įvairiuose šio pasiūlymo rengimo etapuose dalyvavo valstybių narių, pramonės, NVO, mokslinių tyrimų ir akademinių įstaigų, profesinių sąjungų ir piliečių atstovai. Be viešųjų konsultacijų dėl 2030 m. strategijos, išsamiai konsultuotasi su suinteresuotaisiais subjektais dėl įvairių techninių aspektų, susijusių su anglies dioksido nutekėjimo nuostatomis, taikytinomis po 2020 m., bei dėl paramos inovacijoms aspektų. Vertingų įžvalgų Komisija gavo per konsultacijas raštu, kuriose buvo galima sudalyvauti 2014 m. gegužės–liepos mėn.[3], ir per tris susitikimus su suinteresuotaisiais subjektais 2014 m. birželio, liepos ir rugsėjo mėn.[4], kuriuose daugiausia dėmesio skirta anglies dioksido nutekėjimo klausimui. Šių konsultacijų rezultatai viešai pateikiami šioje interneto svetainėje

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/documentation_en.htm

Po to nuo 2014 m. gruodžio mėn. iki 2015 m. kovo mėn. vyko konsultacijos internetu, per kurias buvo galima pateikti savo pastabas ir kurios buvo daugiausia skirtos kitiems ES ATLPS aspektams, kaip antai tolesnis nemokamų ATL paskirstymas elektros energijos sektoriui, programos „NER300“ taikymo pamokos, kurios gali būti naudingos būsimam Inovacijų fondui, ir šio fondo naudojimas pramonės inovaciniams projektams, Modernizavimo fondo valdymo struktūra, patirtis, susijusi su galimybe 3 etape mažiesiems teršėjams netaikyti ATLPS, rinkliavos už Sąjungos registrą ir bendras ES ATLPS vertinimas. Komisija gavo per 500 atsakymų iš įvairių suinteresuotųjų šalių. Šių antrųjų konsultacijų rezultatai apžvelgiami prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo[5] 1.3.2 skirsnyje ir 3 priede; į juos, kiek įmanoma, atsižvelgta rengiant šį pasiūlymą.

Apskritai per viešas konsultacijas paaiškėjo, kad ES ATLPS kaip politikos priemonė yra plačiai palaikoma.

Dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo ir anglies dioksido nutekėjimo rizikos mažinimo nemažai pramonės suinteresuotųjų subjektų pasisakė už kuo mažesnius dabartinės sistemos pokyčius, o kitos suinteresuotosios šalys, įskaitant valstybes nares ir pilietinę visuomenę, manė, jog ją reikėtų padaryti tikslingesnę ir labiau suderinti. Atsižvelgiant į šias pastabas, pasiūlyme numatyti nedideli esamų taisyklių pakeitimai, tačiau numatytas tikslingesnis nemokamų ATL paskirstymas, remiantis technologijų pažanga atnaujinti santykiniai taršos rodikliai ir kartu užtikrinama tinkama pramonės tarptautinio konkurencingumo apsauga. Be to, pasiūlyme numačius, kad paskirstomas nemokamų ATL skaičius turi būti apskaičiuojamas dažniau, nemokamų ATL skaičius bus geriau suderintas su esamais gamybos lygiais.

---

3 Rezultatų santrauka ir pavienės nuomonės pateikiamos Klimato politikos GD interneto svetainėje http://ec.europa.eu/clima/consultations/articles/0023_en.htm.

4 Susitikimų protokolai ir pristatymas pateikiami Klimato politikos GD interneto svetainėje http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/documentation_en.htm.

5 SEC(2015)XXX

Inovacijų fondo klausimu energetikos ir pramonės suinteresuotieji subjektai iš esmės pasisakė už tolesnę paramą mažo anglies dioksido kiekio technologijų inovacijoms ir pasiūlyme numatytam taikymo srities išplėtimui apimant ir pramonės sektorius. Nuomonės išsiskyrė dėl to, kaip rizikos pasidalijimo metodą pritaikyti pramonei arba CCS ($CO_2$ surinkimui ir saugojimui), kad jis būtų veiksmingesnis negu dabartinis mechanizmas „NER 300“. Šis klausimas pasiūlyme sprendžiamas leidžiant teikti paramą ankstesniame projekto įgyvendinimo ciklo etape ir didinti paramos lygį.

Nuomonės tam tikru mastu taip pat išsiskyrė dėl tinkamos Modernizavimo fondo valdymo struktūros. Vienos suinteresuotosios šalys manė, kad valdant fondą pagrindinis vaidmuo turėtų tekti valstybėms narėms gavėjoms, kitos laikėsi nuomonės, kad daugiau įtakos jo valdyme turėtų turėti visos valstybės narės, Komisija ir Europos investicijų bankas. Pasiūlyme laikomasi pagrįstos vidurio linijos tarp, viena vertus, poreikio užtikrinti veiksmingą projektų finansavimą valstybėse narėse gavėjose ir, kita vertus, siekio užtikrinti, kad atsižvelgus į visų valstybių narių interesus ir pasitelkus EIB praktinę patirtį būtų modernizuotos energetikos sistemos.

Dėl galimybės energetikos sektoriui skirti nemokamų ATL rinkos dalyviai daugiausia pasisakė už racionalias ir paprastas taisykles bei suderintas ataskaitų teikimo gaires, kad mechanizmas taptų skaidresnis. Į šį didesnio skaidrumo ir aiškesnių taisyklių poreikį tinkamai atsižvelgta pasiūlyme, visų pirma numatant, kad Komisija skelbs iš valstybių narių gautą informaciją apie investicijas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisijos naudojami išoriniai tiriamieji duomenys – mokslininkų tarpusavyje recenzuotų empirinių ES ATLPS tyrimų duomenys, kurių sukaupiama vis daugiau. Be to, tiriamųjų duomenų surinkta per 2014 m. užsakytą ir konsorciumo „ICF International“ atliktą ATLPS vertinimą[6]. 2014 m. buvo užsakytas ir dar vienas tyrimas[7], kurio užduotis buvo įvertinti pramonės sektorių tolesniems naudotojams perkeliamų išlaidų klausimą ir išsiaiškinti, kokie veiksniai turi įtakos tokiam išlaidų perkėlimui, bei tai kiekybiškai įvertinti energijai imliausių pramonės sektorių atveju. Kito užsakyto tyrimo[8] tikslas buvo įvertinti, kokia patirtis sukaupta taikant suderintą santykiniais taršos rodikliais grindžiamą ATL paskirstymą, o svarbiausia – ar naudojant santykinius taršos rodiklius pasiekta numatytųjų tikslų. 2013 m. užsakytas tyrimas[9], kurio tikslas buvo įvertinti anglies dioksido nutekėjimo dešimtyje energijai imliausių pramonės sektorių 2005–2012 m. laikotarpiu duomenis. Šių tyrimų rezultatai aptariami prie šio pasiūlymo pridedamame poveikio vertinime.

Valstybių narių pateiktais patikrintais duomenimis taip pat naudotasi siekiant nustatyti 3 etape nemokamai skiriamų ATL skaičių, kuriuo remiamasi poveikio vertinimo analizėje.

- **Poveikio vertinimas**

Kartu su direktyvos pasiūlymu teikiamas poveikio vertinimas, didele dalimi paremtas išsamaus 2030 m. strategijos poveikio vertinimo[10] išvadomis, didžiausią dėmesį kreipiant tam

---

6 „ICF International“, „Umweltbundesamt“, „SQ Consult“, „Ecologic Institut“, „Vivid Economics“ ir ZEW – darbas tęsiamas.

7 „Study on different pass-through factors to assess the impact of the EU ETS carbon cost“ – darbas tęsiamas.

8 „Assessment of the first years of the functioning of the new allocation system based on benchmarks“ – darbas tęsiamas.

9 „Carbon Leakage and Competitiveness Assessment“, *Ecorys*, 2014 (http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/docs/cl_evidence_factsheets_en.pdf ).

10 SWD(2014) 15 *final*.

tikriems su ATLPS susijusiems metodologiniams elementams, kurie anksčiau nebuvo įvertinti.

Poveikio vertinimo santraukos (*summary sheet* ir *executive summary*) ir poveikio vertinimo valdybos teigiama nuomonė bus skelbiama viešai. Atliekant poveikio vertinimą įvertinti įvairūs aspektai, dėl kurių strateginės gairės pateiktos Europos Vadovų Tarybos išvadose apie 2030 m. strategiją. Tarp jų – galimos anglies dioksido nutekėjimo rizikos mažinimas, Modernizavimo ir Inovacijų fondų sukūrimas, galimybė skirti nemokamų ATL elektros energijos sektoriui mažiau pajamų gaunančiose valstybėse narėse modernizuoti, taip pat aspektai, kurie reglamentuojami atsižvelgiant į patirtį, įgytą nuo 2013 m., pvz., ATL galiojimo laikotarpis, stabilaus ir saugaus registro užtikrinimas bei galimybė ir toliau netaikyti ATLPS mažiesiems teršėjams.

Siekiant sumažinti galimą anglies dioksido nutekėjimo riziką, apsvarstyta įvairių galimybių, susijusių su santykinių taršos rodiklių atnaujinimu, gamybos lygių koregavimu, sektorių klasifikavimu į grupes pagal anglies dioksido nutekėjimo riziką ir netiesioginių išlaidų kompensavimu. Svarstytos galimybės dėl Inovacijų fondo buvo daugiausia susijusios su projektų pirmine ir galutine atranka, taip pat su finansinės paramos teikimo būdu. Modernizavimo fondo atveju svarstytos jo valdymo galimybės. Dėl galimybės energetikos sektoriui skirti nemokamų apyvartinių taršos leidimų, buvo svarstyta, kaip pagerinti to paskirstymo sąlygas ir padaryti jį skaidresnį už dabartinį metodą.

ES ATLPS poveikio aplinkai užmojį lemia viršutinė išmetimo riba, o siūlomu linijinio mažinimo koeficiento pakeitimu kaip tik užtikrinama, kad sektoriuose, kuriems taikoma ES ATLPS, išmetamųjų teršalų kiekis būtų sumažintas 43 proc., palyginti su 2005 m. lygiu. Kadangi ES ATLPS įnašas į bendrą 2030 m. ES sumažinimo tikslą jau yra nustatytas, bendras sistemos poveikis nuo įvertintų politikos galimybių nepriklauso.

Įmonės, kurioms taikoma ES ATLPS, poveikį pajus tiesiogiai. Poveikis sektoriaus mastu stambiuosiuose pramonės sektoriuose, kuriems taikoma ES ATLPS, svyruoja priklausomai nuo politikos galimybių. Tačiau, jei pasirinkus konkrečias politikos galimybes išlaidos ir poveikis sumažinami tam tikruose pramonės sektoriuose, paprastai jie padidėja kituose pramonės sektoriuose, nes bendras ATL skaičius, kuris gali būti paskirstytas nemokamai, yra ribotas. Pasiūlymu taip pat atveriama galimybių atsinaujinančiosios energijos ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų gamintojams. Visų pirma, papildomas finansavimas novatoriškoms technologijoms padės sukurti naujų darbo vietų.

- **Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas**

Laikantis Komisijos geresnio reglamentavimo įsipareigojimo, pasiūlymas buvo rengiamas atvirai, visiškai skaidriai ir nuolat bendraujant su suinteresuotosiomis šalimis, įsiklausant į išorės subjektų nuomones ir atsižvelgiant į nepriklausomų ekspertų analizę, siekiant, kad jis būtų tinkamai subalansuotas (taip pat žr. skirsnį apie tiriamųjų duomenų rinkimą ir naudojimą).

Nors didžioji dalis įrenginių, kuriems taikoma ES ATLPS, priklauso energijai imlios pramonės sektoriams, kurių rinkos struktūrai būdingos didelės įmonės, pasiūlyme taip pat atsižvelgiama į mažuosius teršėjus, kurių savininkai gali būti MVĮ arba labai mažos įmonės. Be jau galiojančių taisyklių, kuriomis sumažinama administracinė našta ir išmetamųjų teršalų stebėsenos bei ataskaitų teikimo išlaidos, tokiems mažai teršalų išmetantiems įrenginiams taip pat bus naudinga valstybėms narėms siūloma galimybė ir toliau mažiesiems teršėjams netaikyti ES ATLPS, jei jie laikosi nacionalinių priemonių, pagal kurias jie lygiavertiškai prisideda prie išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlyme gerbiamos pagrindinės laisvės ir ypač laikomasi tų principų, kurie nustatyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Visų pirma juo prisidedama prie tikslo užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą pagal tvaraus vystymosi principą, kaip nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos[11] 37 straipsnyje.

## 4. POVEIKIS BIUDŽETUI

ES ATLPS įneša daug lėšų į valstybių narių biudžetus. Visų pirma dėl šios sąsajos pasiūlymas daro poveikį nacionaliniams biudžetams ir administracijoms. Saugus Sąjungos registro tvarkymas finansuojamas iš Sąjungos biudžeto. Pasiūlymas daro ir tam tikrą nedidelį poveikį ES biudžetui, tačiau į jį visiškai atsižvelgta dabartinėje 2014–2020 m. DFP.

## 5. KITOS SUDEDAMOSIOS DALYS

### Įgyvendinimo planai ir stebėjimo, vertinimo ir ataskaitų teikimo taisyklės

2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos įgyvendinimas bus įtrauktas į Energetikos sąjungos integruotą valdymo ir stebėsenos procesą.

Pagal dabartinės direktyvos 10 straipsnio 5 dalį Komisija turi atlikti Europos anglies dioksido rinkos stebėseną ir kasmet pateikti atitinkamą ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Vykdydama šią stebėseną Komisija ir toliau keisis nuomonėmis su visomis svarbiomis suinteresuotosiomis šalimis.

Priėmus siūlomą direktyvą Komisija ir toliau vykdys valstybių narių teisinės sistemos, kuria į nacionalinę teisę perkeliami ES ATLPS įpareigojimai, ir konkrečių įpareigojimų įgyvendinimo stebėseną. Tuo tikslu 21 straipsnyje numatyta, kad kiekvienais metais valstybės narės Komisijai pateikia šios direktyvos taikymo ataskaitą.

Nė vienas iš pirmiau nurodytų reikalavimų šiuo pasiūlymu nekeičiami. Tačiau jame numatyti papildomi konkretūs ataskaitų teikimo reikalavimai valstybėms narėms, pavyzdžiui, susiję su nemokamų ATL paskirstymu elektros energijos sektoriui ir Modernizavimo fondo teikiamu finansavimu energetikos sistemoms modernizuoti mažiau pajamų gaunančiose valstybėse narėse. Šiais ataskaitų teikimo reikalavimais siekiama padidinti ir užtikrinti remiamų investicijų įgyvendinimo skaidrumą.

Galiausiai, kai šiame pasiūlyme siūlomos priemonės bus visiškai įgyvendintos ir tam tikrą laiką bus taikomos valstybėse narėse, bus atliktas *ex post* vertinimas.

### Aiškinamieji dokumentai

Siūlomoje direktyvoje išdėstytos konkrečios priemonės, kuriomis keičiamos tam tikros dabartinės ES ATLPS nuostatos. Dėl siūlomos direktyvos nuostatų kyla kelios teisinės prievolės. Todėl siekiant ją veiksmingai perkelti į nacionalinius teisės aktus, reikia atlikti konkrečių tikslinių atitinkamų nacionalinių taisyklių pakeitimų. Tačiau tam tikrais atvejais valstybių narių perduodamų iš dalies pakeistų nacionalinių įgyvendinimo nuostatų tekstų gali nepakakti, kad Komisija galėtų stebėti, ar nuostatos įgyvendinamos teisingai. Todėl tam tikrais atvejais gali reikėti aiškinamųjų dokumentų apie perkėlimą į nacionalinę teisę.

[11] OL C 326, 2012 10 26, p. 391.

**Išsamus konkrečių šio pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiuo pasiūlymu keičiami šie pagrindiniai ES ATLPS direktyvos elementai:

linijinis mažinimo koeficientas (9 straipsnis)

Nuo 2021 m. linijinis mažinimo koeficientas pakeičiamas į 2,2 %. Taip bus užtikrintas greitesnis metinis bendro ATL skaičiaus (viršutinės ribos) mažėjimas, kad bendras sektorių, kuriems taikoma ES ATLPS, išmetamas teršalų kiekis iki 2030 m. būtų sumažintas 43 %;

aukcionuose parduodamų ATL dalis (10 straipsnis)

Remiantis 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos rekomendacija, kad aukcionuose parduodamų ATL dalis neturėtų mažėti, pasiūlyme atitinkama dalis nurodoma kaip procentinis dydis, atsižvelgiant į skirtingus elementus, lemiančius šią dalį 2013–2020 m. Kalbant apie paskirstymą, 10 % ES ATLPS apyvartinių taršos leidimų, skirtų parduoti valstybių narių aukcionuose, ir toliau bus paskirstomi tam tikroms mažiau pajamų gaunančioms valstybėms narėms solidarumo, augimo ir sujungimo tikslais, o likusi ATL dalis bus paskirstoma visoms valstybėms narėms;

nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo ir anglies dioksido nutekėjimo nuostatos (10a ir 10b straipsniai)

Pasiūlyme numatyta atnaujinti santykinius taršos rodiklius, pagal kuriuos nustatomas pramonei skirtinas nemokamų ATL skaičius, siekiant atsižvelgti į bėgant laikui atitinkamuose sektoriuose pasiektą technologijų pažangą. Tuo tikslu bus taikomas standartinis dydis, tačiau numatoma galimybė taikyti pakoreguotą dydį, jei įrodoma, kad tam tikrame sektoriuje faktinė technologijų pažanga labai skiriasi nuo standarto.

Sektoriams, kuriuose yra anglies dioksido nutekėjimo rizika, ir toliau bus skiriama daugiau ATL negu kitiems sektoriams, kuriuose yra daugiau galimybių atitinkamas išlaidas perkelti į produktų kainas. Atnaujinta sektorių ir jų pošakių, kuriuose yra reali anglies dioksido nutekėjimo rizika, nustatymo metodika grindžiama dviejų kriterijų – teršalų išmetimo intensyvumo ir prekybos intensyvumo – deriniu.

Be to, nemokamų ATL paskirstymas bus geriau pritaikytas prie sektorių faktinių gamybos lygių. Tuo tikslu nemokamai paskirstomų ATL kiekis bus periodiškai atnaujinamas, kartu išlaikant visas paskatas diegti inovacijas ir paliekant priimtiną administracinę naštą bei išlaidas valstybėms narėms, veiklos vykdytojams ir Komisijai.

ATL naujiems rinkos dalyviams ir tiems įrenginiams, kurie labai padidina gamybos apimtis, bus skiriami iš specialaus rezervo. Šis naujiems rinkos dalyviams skirtas rezervas bus sudarytas iš Rinkos stabilumo rezervo nepaskirstytų 250 mln. ATL ir nuo 2021 m. bus papildytas ATL, kurie lieka nepanaudoti uždarius įrenginius arba labai pasikeitus gamybos apimtims. Pramonei skirti, tačiau iki 2020 m. nemokamai nepaskirstyti ir į Rinkos stabilumo rezervą neperkelti ATL taip pat bus pridėti prie šio naujų rinkos dalyvių rezervo;

netiesioginės su anglies dioksidu susijusios išlaidos (10a straipsnio 6 dalis)

Pasiūlyme numatyta, kad netiesiogines su anglies dioksidu susijusias išlaidas, patiriamas todėl, kad jos perkeliamos į elektros energijos kainas, valstybės narės turėtų kompensuoti pagal valstybės pagalbos taisykles ir kad tuo tikslu naudotinos aukcionų pajamos;

mažai teršalų išmetantys įrenginiai (mažieji teršėjai) (27 straipsnis ir 11 straipsnio 1 dalis)

Atsižvelgiant į tai, kad mažai teršalų išmetančių įrenginių veiklos vykdytojai laikydamiesi ES ATLPS reikalavimų patiria santykinai didesnes administracines išlaidas, derėtų ir toliau palikti galimybę tokiems įrenginiams šios sistemos netaikyti. Taigi pasiūlyme numatyta

galimybė sistemos ir toliau netaikyti įrenginiams, kuriems ji dabar netaikoma su sąlyga, kad tokie įrenginiai lygiavertiškai prisidės prie išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo. Be to, valstybės narės nuo 2021 m. gali sistemos reikalavimų netaikyti ir tam tikriems kitiems įrenginiams;

parama inovacijoms (10a straipsnio 8 dalis)

Dabartinė ES lygmens parama inovacijoms papildoma šiam tikslui skiriant dar 400 mln. ATL. Prie jų pridedama dar 50 mln. ATL, kurie liks nepanaudoti 2013–2020 m. laikotarpiu ir kitu atveju 2020 m. būtų perkelti į Rinkos stabilumo rezervą. Šiuo metu tokia parama inovacijoms skiriama tik anglies dioksido surinkimo ir saugojimo ir atsinaujinančiosios energijos projektams, tačiau pasiūlyme numatyta ją skirti ir pramonei, siekiant paskatinti mažo anglies dioksido kiekio technologijų inovacijas;

energetikos sistemų modernizavimas mažiau pajamų gaunančiose valstybėse narėse (10c ir 10d straipsniai)

Siekiant modernizuoti energetikos sistemas mažiau pajamų gaunančiose valstybėse narėse ir visiškai išnaudoti elektros energijos gamybos sektoriaus galimybes prisidėti prie išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo ekonomiškai efektyviu būdu, pasiūlyme numatytos dvi priemonės: elektros energijos sektoriui ir toliau skirti nemokamus ATL ir sukurti Modernizavimo fondą.

Kaip dažnai pažymi suinteresuotosios šalys, skaidrumo dėl taikomų taisyklių ir investicijų realizavimo stoka trukdo tinkamai įvertinti nemokamų ATL skyrimo pereinamuoju laikotarpiu elektros energijos sektoriui tam tikrose valstybėse narėse efektyvumą. Pasiūlymu didinamas skaidrumas, nes reikalaujama, kad valstybės narės tam tikrą piniginę ribą viršijančias investicijas atrinktų konkurencinio konkurso būdu. Jame taip pat nustatyti aiškūs skelbimo reikalavimai valstybėms narėms, o Komisijai suteikiama galimybė viešai paskelbti svarbią informaciją apie įgyvendintas investicijas.

Iš 2 % viso ATL kiekio sukuriamas Modernizavimo fondas. Šie 2 % ATL bus parduodami pagal ES ATLPS aukcionų reglamente nustatytas taisykles siekiant gauti lėšų projektams įgyvendinti. Lėšos bus paskirstytos reikalavimus atitinkančioms valstybėms narėms pagal iš anksto nustatytą metodą, kuris pateikiamas pasiūlymo priede. Ypatingas dėmesys bus skiriamas mažų projektų finansavimui;

apyvartinių taršos leidimų galiojimas (13 straipsnis)

Siekiant sumažinti administracines sąnaudas, pasiūlyme numatyta, kad vienam prekybos laikotarpiui išduoti ATL galioja ir vėlesniais laikotarpiais;

perėjimas prie deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų sistemos (pritaikymas prie Lisabonos sutarties)

Priimta svarbių įgyvendinimo teisės aktų: reglamentas dėl aukcionų, reglamentas dėl Sąjungos registro, taip pat sprendimai dėl nemokamo apyvartinių taršos leidimų paskirstymo taisyklių ir anglies dioksido nutekėjimo. Siekiant direktyvą pritaikyti prie Lisabonos sutarties, pasiūlymu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus pagal taikomą procedūrą tais atvejais, kai tie įgaliojimai anksčiau buvo suteikti Komisijai.

2015/148 (COD)

Pasiūlymas

# EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

## kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą[12],

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[13],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[14],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB[15] Sąjungoje sukurta šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema , siekiant skatinti taupiai ir ekonomiškai efektyviai mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;

(2) 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryboje įsipareigota iki 2030 m. bendrą Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. lygiu. Prie šio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo turėtų prisidėti visi ekonomikos sektoriai, o ekonomiškai efektyviausia šį uždavinį įgyvendinti naudojant Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ES ATLPS), numatant teršalų išmetimą iki 2030 m. sumažinti 43 %, palyginti su 2005 m. lygiu. Tai patvirtinta numatomais nacionaliniu lygmeniu nustatytais mažinimo veiksmais, kuriuos 2015 m. kovo 6 d. Sąjunga ir valstybės narės pateikė Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos sekretoriatui[16];

(3) Europos Vadovų Taryba patvirtino, kad gerai veikianti, reformuota ES ATLPS, turinti rinkos stabilizavimo priemonę, bus pagrindinė Europos priemonė šiam tikslui pasiekti, numatant nuo 2021 m. taikyti 2,2 % metinį mažinimo koeficientą ir ne panaikinti nemokamų ATL skirstymą, bet po 2020 m. ir toliau taikyti dabartines priemones ,

---

12 OL C […], […], p. […].

13 OL C […], […], p. […].

14 OL C […], […], p. […].

15 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

16 http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx

siekiant išvengti anglies dioksido nutekėjimo, kurį gali lemti įgyvendinama klimato politika, kol kitos ekonomiškai stipriausios valstybės nesiims palyginamų pastangų, ir kartu nemažinti aukcionuose parduodamų ATL dalies. Aukcionuose parduotina ATL dalis teisės aktuose turėtų būti nurodoma kaip procentinis dydis, siekiant sudaryti sąlygas tvirčiau planuoti investicinius sprendimus, padidinti skaidrumą ir visą sistemą padaryti paprastesnę ir suprantamesnę;

(4) vienas iš pagrindinių Sąjungos prioritetų – sukurti atsparią energetikos sąjungą, kad būtų galima piliečiams tiekti patikimą, tvarią, konkurencingą ir įperkamą energiją. Norint to pasiekti, turi būti tęsiami plataus užmojo veiksmai klimato srityje taikant ES ATLPS kaip pagrindinį Europos klimato politikos elementą, ir daryti pažangą kitose energetikos sąjungos srityse[17]. 2030 m. strategijoje iškelto tikslo įgyvendinimas padės užtikrinti prasmingą anglies dioksido kainą ir toliau skatinti ekonomiškai efektyvų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą;

(5) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad Sąjungos politika būtų grindžiama principu „teršėjas moka“, todėl, tuo remiantis, Direktyvoje 2003/87/EB numatyta, kad ilgainiui visi apyvartiniai taršos leidimai bus parduodami aukcionuose. Visiškas perėjimas prie aukcionų kol kas atidedamas dėl anglies dioksido nutekėjimo rizikos, o tikslingas nemokamų ATL skirstymas pramonei tol, kol kitos ekonomiškai stipriausios valstybės nesiims palyginamų klimato politikos priemonių, yra pateisinamas siekiant nepaskatinti išmesti dar daugiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų trečiosiose šalyse, kuriose pramonei palyginamų apribojimų dėl anglies dioksido išmetimo netaikoma;

(6) apyvartinių taršos leidimų pardavimas aukcionuose išlieka pagrindine taisykle, o nemokamas jų paskirstymas yra išimtis. Todėl, kaip patvirtino ir Europos Vadovų Taryba, aukcionuose skirtų parduoti ATL dalis, kuri 2013–2020 m. laikotarpiu sudarė 57 %, neturėtų būti mažinama. Komisijos poveikio vertinime[18] ši aukcionuose skirtų parduoti ATL dalis aprašoma išsamiau ir nurodoma, kad šiuos 57 % sudaro ATL, parduodami aukcionuose valstybių narių vardu, įskaitant naujiems rinkos dalyviams atidėtus, bet nepaskirstytus ATL, taip pat ATL, skirti elektros energijos gamybai modernizuoti tam tikrose valstybėse narėse, ir ATL, kurie bus parduodami aukcionuose vėliau, nes kol kas jie perkelti į Rinkos stabilumo rezervą, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2015/...[19];

(7) kad Sąjungoje mažinant išmetamųjų teršalų kiekį būtų užtikrinta nauda aplinkai, nors kitos šalys savo veiksmais nesukuria palyginamų paskatų pramonei mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, sektorių ir jų pošakių, kuriuose yra reali anglies dioksido nutekėjimo rizika, įrenginiams turėtų būti ir toliau nemokamai skiriami ATL. ES ATLPS taikymo laikotarpiu sukaupta patirtis patvirtina, kad skirtinguose sektoriuose ir jų pošakiuose anglies dioksido nutekėjimo rizika yra skirtinga ir kad nemokami ATL padėjo išvengti anglies dioksido nutekėjimo. Nors tam tikruose sektoriuose ir jų pošakiuose anglies dioksido nutekėjimo rizika yra didesnė, kitų sektorių įmonės gali didelę su ATL įsigijimu susijusių išlaidų dalį perkelti į produktų kainas neprarasdamos rinkos dalies ir sau prisiima tik likusią tų išlaidų dalį, tad joms būdinga nedidelė anglies dioksido nutekėjimo rizika. Komisija turėtų nustatyti ir diferencijuoti

---

17 Komunikatas „Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategija“, COM(2015) 80.

18 SEC(2015)XX.

19 Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/... dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB (OL L […], […], p. […]).

atitinkamus sektorius pagal jų prekybos ir teršalų išmetimo intensyvumą, kad galėtų geriau nustatyti, kuriuose sektoriuose anglies dioksido nutekėjimo rizika yra reali. Jei, remiantis šiais kriterijais, atitinkamuose sektoriuose ir jų pošakiuose viršijama tam tikra riba, nustatyta atsižvelgiant į galimybę ATL išlaidas perkelti į produktų kainas, laikoma, kad tokiuose sektoriuose ir jų pošakiuose anglies dioksido nutekėjimo rizika yra reali. Kitų sektorių atžvilgiu laikoma, kad anglies dioksido nutekėjimo rizika yra maža arba jos iš viso nėra. Atsižvelgiant į sektorių ir jų pošakių, nesusijusių su elektros energijos gamyba, galimybes ATL išlaidas perkelti į produktų kainas, taip pat bus sumažinta netikėto pelno tikimybė;

(8) siekiant atsižvelgti į technologijų pažangą atitinkamuose sektoriuose ir padėti jiems prisitaikyti prie atitinkamo paskirstymo laikotarpio, reikėtų numatyti, kad santykinių taršos rodiklių, naudojamų apskaičiuojant nemokamų ATL skaičių įrenginiams, vertės, nustatytos pagal 2007–2008 m. duomenis, būtų atnaujintos atsižvelgiant į pasiektą vidutinę pažangą. Siekiant prognozuojamumo, tai turėtų būti daroma taikant koeficientą, atitinkantį geriausią sektoriuje padarytos pažangos vertinimą, ir pakoreguojant jį pagal patikimus, objektyvius ir patikrintus to sektoriaus įrenginių duomenis, kad sektorių, kurių pažanga gerokai skiriasi nuo šio koeficiento, santykiniai taršos rodikliai būtų artimesni faktinei jų pažangai. Jei, remiantis duomenimis, tam tikro laikotarpio metinė pažanga yra daugiau kaip 0,5 % didesnė arba mažesnė negu 2007–2008 m. verte grindžiamas mažinimas, atitinkamas santykinis taršos rodiklis pakoreguojamas ta procentine dalimi. Siekiant užtikrinti vienodas aromatinių angliavandenilių, vandenilio ir sintezės dujų gamybos sąlygas tiek naftos perdirbimo įmonėse, tiek chemijos gamyklose, aromatinių angliavandenilių, vandenilio ir sintezės dujų santykiniai taršos rodikliai turėtų būti toliau prilyginami naftos perdirbimo įmonių santykiniams taršos rodikliams;

(9) valstybės narės, laikydamosi valstybės pagalbos taisyklių, turėtų skirti dalinę kompensaciją tam tikriems sektorių ir jų pošakių įrenginiams, jei tuose sektoriuose ir jų pošakiuose nustatyta didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika dėl to, kad jiems kartu su elektros energijos kaina perkeliamos su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis susijusios išlaidos. Protokole ir jo šalių konferencijoje Paryžiuje priimtuose sprendimuose turi būti numatyta progresyviai telkti finansavimą klimato kaitos švelninimo priemonėms, perduoti technologijas ir stiprinti gebėjimus reikalavimus atitinkančiose šalyse, ypač turinčiose mažiausiai galimybių. Klimato kaitai švelninti skirtos viešojo sektoriaus lėšos ir toliau bus labai svarbios telkiant išteklius laikotarpiui po 2020 m. Todėl aukcionų pajamos taip pat turėtų būti naudojamos klimato srities veiksmams, įskaitant prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių, pažeidžiamose trečiosiose šalyse finansuoti. Kiek lėšų bus sutelkta kovai su klimato kaita taip pat priklausys nuo numatomų nacionaliniu lygmeniu nustatytų veiksmų, tolesnių investicijų planų ir nacionalinio prisitaikymo prie klimato kaitos planavimo proceso užmojo ir kokybės. Valstybės narės taip pat turėtų aukcionų pajamas naudoti darbo jėgos, kurios darbo vietos perkeliamos dėl priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, įgūdžių ugdymui ir perskirstymui į kitas sritis skatinti;

(10) pagrindinė ilgalaikė šios direktyvos paskata, teikiama anglies dioksido surinkimo ir saugojimo, taip pat naujų atsinaujinančiosios energijos technologijų ir radikalių inovacijų, susijusių su mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir procesais, srityse yra jos sukuriamas kainos signalas ir tai, kad už $CO_2$, kuris neišmestas arba surinktas ilgalaikiam saugojimui, ATL grąžinti nereikia. Be to, siekiant papildyti komercinių anglies dioksido surinkimo ir saugojimo įrenginių ir novatoriškų atsinaujinančiosios energijos technologijų demonstravimui paspartinti jau naudojamus

išteklius, ES ATLPS apyvartiniai taršos leidimai turėtų būti naudojami tam, kad subjektams, kurie, naudodami anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijas, naujas atsinaujinančiosios energijos technologijas ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų pramonines inovacijas, neišmeta arba saugo pakankamą $CO_2$ kiekį, būtų suteiktas garantuotas atpildas su sąlyga, kad sudaromas dalijimosi žiniomis susitarimas. Didžioji šios paramos dalis turėtų būti teikiama po to, kai patvirtinamas neišmestas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tačiau tam tikra jos dalis, atsižvelgiant į taikomą technologiją, gali būti skiriama pasiekus tam tikrus iš anksto nustatytus etapus. Didžiausia remtina projekto išlaidų procentinė dalis gali skirtis priklausomai nuo projekto kategorijos;

(11) turėtų būti sukurtas Modernizavimo fondas, kurį sudarytų 2 % visų ES ATLPS apyvartinių taršos leidimų, parduotų bendroje aukciono platformoje rengiamuose aukcionuose pagal aukcionams taikomas taisykles ir sąlygas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 1031/2010. Valstybės narės, kurių 2013 m. BVP vienam gyventojui pagal rinkos valiutos kursą buvo mažesnis kaip 60 % Sąjungos vidurkio, turėtų galėti gauti paramą iš Modernizavimo fondo ir iki 2030 m. elektros energijos gamybos srityje nukrypti nuo taisyklės, kad visi apyvartiniai taršos leidimai turi būti parduodami aukcione, pasinaudodamos galimybe skirti nemokamų ATL, kad būtų skaidriai paskatintos faktinės investicijos į energetikos sektoriaus modernizavimą ir kartu išvengta vidaus energijos rinkos iškraipymų. Modernizavimo fondo valdymo taisyklėmis turėtų būti sukurta nuosekli, išsami ir skaidri sistema, siekiant užtikrinti kuo efektyvesnį įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį sudaryti lengvą prieigą visiems dalyviams. Valdymo struktūra turėtų atitikti tinkamo lėšų naudojimo užtikrinimo poreikį. Tokią valdymo struktūrą turėtų sudaryti investicijų taryba ir valdymo komitetas, priimant sprendimus turėtų būti tinkamai pasitelkiama EIB kompetencija, nebent parama būtų teikiama mažiems projektams kaip nacionalinio skatinamojo finansavimo banko paskola arba kaip dotacija pagal nacionalinę programą, kurios tikslai atitinka Modernizavimo fondo tikslus. Fondo finansuojamas investicijas turėtų siūlyti valstybės narės. Siekiant tinkamai tenkinti investavimo poreikius mažiau pajamų gaunančiose valstybėse narėse, skirstant lėšas bus vienodai atsižvelgiama į patikrintą išmestų teršalų kiekį ir BVP kriterijus. Finansinė Modernizavimo fondo pagalba galėtų būti teikiama įvairiomis formomis;

(12) Europos Vadovų Taryba patvirtino, kad turėtų būti patobulintos sąlygos (įskaitant skaidrumą), kuriomis galima skirti nemokamų ATL energetikos sektoriui modernizuoti tam tikrose valstybėse narėse. Investicijas, kurių vertė yra 10 mln. EUR arba daugiau, atitinkamos valstybės narės turėtų atrinkti konkurencinio konkurso būdu, taikydamos aiškias ir skaidrias taisykles, kuriomis, nenukrypdamos nuo energetikos sąjungos tikslų, užtikrintų, jog nemokami ATL būtų naudojami realioms investicijoms į energetikos sektoriaus modernizavimą paskatinti. Turėtų būti galimybė nemokamais ATL finansuoti ir mažesnės vertės kaip 10 mln. EUR investicijas. Tokias investicijas valstybės narės turėtų atrinkti pagal aiškius ir skaidrius kriterijus. Dėl atrankos proceso rezultatų turėtų vykti viešos konsultacijos. Visuomenė turėtų būti tinkamai informuojama tiek investicinių projektų atrankos etape, tiek juos įgyvendinant;

(13) finansavimas pagal ES ATLPS turėtų derėti su kitomis Sąjungos finansavimo programomis, įskaitant Europos struktūrinius ir investicijų fondus, siekiant užtikrinti, kad viešosios lėšos būtų naudojamos efektyviai;

(14) pagal šiuo metu galiojančias mažiems įrenginiams taikomas nuostatas dėl jų neįtraukimo į ES ATLPS ši sistema jiems gali būti netaikoma ir toliau, be to,

valstybėms narėms turėtų būti sudarytos galimybės atnaujinti sąrašus įrenginių, kuriems sistema netaikoma, o valstybėms narėms, kurios šiuo metu tokia galimybe nesinaudoja, – pasinaudoti ja kiekvieno prekybos laikotarpio pradžioje;

(15) 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryba sutarė, kad 10 % ES ATLPS apyvartinių taršos leidimų, skirtų parduoti valstybių narių aukcionuose, bus paskirstomi tam tikroms valstybėms narėms solidarumo, augimo ir sujungimo tikslais, o likusi ATL dalis bus paskirstoma visoms valstybėms narėms tokiomis pačiomis dalimis kaip 2013–2020 m. laikotarpiu, įskaitant valstybes nares, kurios tuo laikotarpiu įstojo į Sąjungą. Ši solidarumo nuostata turėtų būti taikoma valstybėms narėms, kurių BVP vienam gyventojui 2013 m. buvo mažesnis kaip 90 % Sąjungos vidurkio, ir tuo tikslu turėtų būti atitinkamai atnaujintas atitinkamas direktyvos priedas. Nukrypti leidžianti nuostata, pagal kurią 2013–2020 m. tam tikroms valstybėms narėms, kurių vidutinės pajamos vienam gyventojui yra daugiau kaip 20 % didesnės negu Sąjungos vidurkis, leidžiama nedalyvauti šiame paskirstyme, turėtų nebegalioti;

(16) Sprendimu (ES) 2015/.... sukuriamas ES ATLPS Rinkos stabilumo rezervas siekiant aukcionų pasiūlą padaryti lankstesnę, o sistemą – atsparesnę. Šiame sprendime taip pat numatyta, kad iki 2020 m. naujiems rinkos dalyviams nepaskirstyti ATL ir ATL, nepaskirstyti dėl to, kad kai kurie įrenginiai nutraukė arba iš dalies nutraukė savo veiklą, turi būti perkelti į Rinkos stabilumo rezervą;

(17) siekiant priimti bendro pobūdžio įstatymo galios neturinčius teisės aktus, kuriais būtų papildomos ar iš dalies keičiamos tam tikros neesminės įstatymo galią turinčio teisės akto nuostatos, Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį priimti teisės aktus, susijusius su Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnio 3 dalimi, 10 straipsnio 4 dalimi, 10a straipsnio 1 ir 8 dalimis, 10b straipsniu, 10d straipsniu, 14 straipsnio 1 dalimi, 15 straipsniu, 19 straipsnio 3 dalimi, 22 straipsniu, 24 straipsniu, 24a straipsniu ir 25a straipsniu. Siekiant kuo labiau sumažinti įgaliojimų delegavimą, dabartiniai įgaliojimai, susiję su specialaus rezervo naudojimu, tarptautinių kreditų, kurie gali būti iškeisti, skaičiaus nustatymu ir kitų su iškeitimu susijusių standartų nustatymu bei papildomomis taisyklėmis dėl dvigubo skaičiavimo, suteikti Direktyvos 2003/87/EB 3f straipsnio 9 dalyje, 11a straipsnio 9 dalyje ir 11b straipsnio 7 dalyje panaikinami. Pagal tas nuostatas priimti aktai paliekami galioti. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai. Delegavimo, susijusio su Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio 4 dalimi, atveju tos valstybės narės, kurios nenori aukcionų rengti bendroje platformoje, gali ir toliau to nedaryti;

(18) siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalies ir 16 straipsnio 12 dalies įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais būtinais įgyvendinimo įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011[20]. Siekiant kuo labiau sumažinti įgyvendinimo aktų skaičių, Direktyvos 2003/87/EB 11a straipsnio 8 dalyje suteikti įgaliojimai toliau tikslinti tarptautinių kreditų, kuriuos galima iškeisti, skaičių turėtų būti panaikinti. Pagal tą nuostatą priimti aktai paliekami galioti.

[20] 2011 m. vasario 16 d. Reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

(19) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų [21] valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas mano, kad tokių dokumentų perdavimas atitinkamu atveju yra pagrįstas;

(20) šia direktyva siekiama pačiu ekonomiškai efektyviausiu būdu ir laikantis darnaus vystymosi principo prisidėti prie aukšto lygio aplinkos apsaugos tikslo įgyvendinimo, kartu suteikiant įrenginiams pakankamai laiko prisitaikyti ir proporcingai bei kiek leidžia kiti šios direktyvos tikslai sudarant palankesnes sąlygas daugiau neigiamo poveikio patiriantiems subjektams;

(21) šia direktyva gerbiamos pagrindinės žmogaus teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;

(22) Kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

*1 straipsnis*
*Direktyvos 2003/87/EB pakeitimai*

Direktyva 2003/87/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 3d straipsnio 3 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“

(2) 3f straipsnio 9 dalis išbraukiama.

(3) 9 straipsnio antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

„Nuo 2021 m. linijinis koeficientas yra 2,2 %.“

(4) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis papildoma trimis naujomis pastraipomis:

„Nuo 2021 m. valstybės narės aukcionuose parduoda 57 % apyvartinių taršos leidimų.

2021–2030 m. 2 % bendro aukcionuose parduodamo apyvartinių taršos leidimų kiekio skiriami sukurti fondui, kurio lėšos bus naudojamos energijos vartojimo efektyvumui didinti ir energetikos sistemoms modernizuoti tam tikrose valstybėse narėse, kaip išdėstyta šios direktyvos 10d straipsnyje (toliau – Modernizavimo fondas).

Bendras likęs apyvartinių taršos leidimų kiekis, kurį valstybės narės parduos aukcionuose, paskirstomas taip, kaip nustatyta 2 dalyje.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punkte vietoj „88 %“ įrašoma „90 %“;

ii) b punktas pakeičiamas taip:

[21] OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

„b) 10 % visų apyvartinių taršos leidimų, kurie bus parduodami aukcione, paskirstytų tam tikroms valstybėms narėms siekiant solidarumo ir ekonomikos augimo Bendrijoje; todėl leidimų, kuriuos tos valstybės narės parduoda aukcione pagal a punktą, skaičius padidinamas IIa priede nurodyta procentine dalimi.“;

iii) c punktas išbraukiamas;

iv) trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Prireikus b punkte nurodyta procentinė dalis proporcingai pritaikoma siekiant užtikrinti, kad būtų paskirstyta 10 %.“;

c) 3 dalis papildoma šiais j, k ir l punktais:

„j) finansuoti finansines priemones, skirtas sektoriams ar pošakiams, kuriems gresia reali anglies dioksido nutekėjimo rizika, nes jie patiria didelių netiesioginių išlaidų, kurios yra jiems kartu su elektros energijos kainomis perkeliamos su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimu susijusios išlaidos, su sąlyga, kad tos priemonės atitinka 10a straipsnio 6 dalyje nustatytas sąlygas;

k) finansuoti klimato srities veiksmus, įskaitant prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių, pažeidžiamose trečiosiose šalyse;

l) darbo jėgos, kurios darbo vietos, laipsniškai atsisakant iškastinio kuro, perkeliamos į kitas sritis, įgūdžiams ugdyti ir darbo vietoms perskirstyti, glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais.“;

d) 4 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“

(5) 10 a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą. Šiame akte taip pat numatomas papildomas apyvartinių taršos leidimų iš naujiems rinkos dalyviams skirto rezervo paskirstymas įrenginiams, labai padidinusiems savo gamybą, taikant tas pačias ribas ir koreguojant paskirstymą kaip ir dalinio veiklos nutraukimo atveju.“;

b) 2 dalis papildoma šia nauja trečia pastraipa:

„Santykinių taršos rodiklių, taikomų paskirstant nemokamus apyvartinius taršos leidimus, vertės pakoreguojamos siekiant išvengti nenumatyto pelno ir atsižvelgti į technologijų pažangą 2007–2008 m. laikotarpiu ir kiekvienu vėlesniu laikotarpiu, už kurį pagal 11 straipsnio 1 dalį skirstomi nemokami apyvartiniai taršos leidimai. Atliekant šį koregavimą santykinių taršos leidimų vertės, nustatytos pagal 10a straipsnį priimtu aktu, sumažinamos 1 % nuo vertės, kuri remiantis 2007–2008 m. duomenimis nustatyta kiekvieniems metams, einantiems nuo 2008 m. iki atitinkamo nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo laikotarpio vidurio, nebent:

i) remdamasi pagal 11 straipsnį pateikta informacija Komisija nustato, ar kiekvieno santykinio taršos rodiklio vertės, apskaičiuotos remiantis 10a straipsnyje išdėstytais principais, kiekvienais metais nuo pirmiau minėto kasmetinio sumažinimo skiriasi daugiau kaip 0,5 % 2007–2008 m. vertės į didesnę arba mažesnę pusę. Jei taip, ta santykinio taršos rodiklio vertė

kiekvienais metais nuo 2008 m. iki laikotarpio, už kurį skiriami nemokami apyvartiniai taršos leidimai, vidurio pakoreguojama 0,5 % arba 1,5 %;

ii) darant išimtį dėl aromatinių angliavandenilių, vandenilio ir sintezės dujų santykinių taršos rodiklių verčių, šios santykinių taršos rodiklių vertės pakoreguojamos tokiu pačiu procentu kaip naftos perdirbimo įmonių santykiniai taršos rodikliai, siekiant šių produktų gamintojams sudaryti vienodas veiklos sąlygas.

Šiuo tikslu Komisija pagal 22a straipsnį priima įgyvendinimo aktą.“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„Siekiant laikytis 10 straipsnyje nustatytos aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų dalies, nemokamų apyvartinių taršos leidimų suma kiekvienais metais, kuriais nemokamų apyvartinių taršos leidimų suma nesiekia didžiausio kiekio, kuris galimas laikantis valstybės narės aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų dalies, iki to kiekio likę apyvartiniai taršos leidimai naudojami tam, kad vėlesniais metais nereikėtų mažinti nemokamų apyvartinių taršos leidimų kiekio arba kad toks sumažinimas būtų kuo mažesnis, valstybei narei siekiant laikytis aukcione parduodamų apyvartinių taršos leidimų dalies. Tačiau, jei didžiausias galimas kiekis pasiekiamas, nemokamų apyvartinių taršos leidimų kiekis atitinkamai pakoreguojamas. Visi tokie koregavimai atliekami vienodu būdu.“;

d) 6 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės, atsižvelgdamos į galimą poveikį vidaus rinkai, priima finansines priemones, skirtas sektoriams ar pošakiams, kuriems gresia reali anglies dioksido nutekėjimo rizika, nes jie patiria didelių netiesioginių išlaidų, kurios yra jiems kartu su elektros energijos kainomis perkeliamos su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimu susijusios išlaidos. Tokios finansinės priemonės, kuriomis siekiama iš dalies kompensuoti šias išlaidas, turi atitikti valstybės pagalbos taisykles. “;

e) 7 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirmos pastraipos pirmas ir antras sakiniai pakeičiami taip:

„Apyvartiniai taršos leidimai iš šios direktyvos 10a straipsnio 5 dalyje nurodyto didžiausio galimo kiekio, kurie nebuvo paskirstyti nemokamai iki 2020 m., atidedami į šalį, kad būtų skirti naujiems rinkos dalyviams ir didelio gamybos padidėjimo atvejais kartu su 250 milijonų apyvartinių taršos leidimų, perkeltų į rinkos stabilumo rezervą pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo (ES) 2015/...(*) 1 straipsnio 3 dalį.

Nuo 2021 m. apyvartiniai taršos leidimai, kurie nepaskirstomi įrenginiams dėl 19 ir 20 dalių taikymo, perkeliami į tą rezervą.“

———

(*) [*įrašyti visą sprendimo pavadinimą ir nuorodą į OL*].“;

ii) penkta pastraipa išbraukiama;

f) 8 dalies pirma, antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

„400 milijonų apyvartinių taršos leidimų skiriama mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų inovacijoms I priede išvardytuose pramonės sektoriuose remti ir padėti skatinti komercinių parodomųjų projektų, kuriais siekiama aplinkai

saugiu būdu rinkti ir saugoti $CO_2$, statybą bei eksploataciją ir parodomuosius novatoriškų atsinaujinančiosios energijos technologijų projektus Europos Sąjungoje.

Apyvartiniai taršos leidimai skiriami mažo anglies dioksido kiekio pramoninių technologijų ir procesų inovacijoms, taip pat įvairių dar komerciškai negyvybingų $CO_2$ surinkimo ir saugojimo parodomųjų projektų bei novatoriškų atsinaujinančiosios energijos technologijų vystymui remti geografiškai subalansuotose vietovėse. Siekiant paskatinti kurti novatoriškus projektus, gali būti remiama iki 60 % atitinkamų projektų išlaidų, iš kurių iki 40 % gali nepriklausyti nuo patikrinto $CO_2$ kiekio, kuris nebuvo išmestas, su sąlyga, kad pasiekiami iš anksto nustatyti tarpiniai tikslai, atsižvelgiant į diegiamą technologiją.

Be to, iki 2021 m. prie visų turimų pagal šią dalį likusių išteklių pridedama 50 mln. nepaskirstytų apyvartinių taršos leidimų iš Sprendimu (ES) 2015/... sukurto rinkos stabilumo rezervo, skiriant juos pirmiau minėtiems projektams, įskaitant nedidelio masto projektus, visose valstybėse narėse. Projektai atrenkami remiantis objektyviais ir skaidriais kriterijais.

Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“;

g) 9 ir 10 dalys išbraukiamos;

h) 11 dalyje išbraukiama frazė „siekiant, kad 2027 m. nemokamų apyvartinių taršos leidimų visai nebūtų skiriama,“;

i) išbraukiamos 12–18 dalys.

(6) 10b ir 10c straipsniai pakeičiami taip:

*„10b straipsnis*

**Priemonės tam tikriems daug energijos vartojantiems sektoriams remti anglies dioksido nutekėjimo atveju**

1. Laikoma, kad sektoriuose ir jų pošakiuose yra anglies dioksido nutekėjimo rizika, jei dauginant prekybos su trečiosiomis šalimis intensyvumą, kuris apibrėžiamas kaip bendros eksporto į trečiąsias šalis vertės ir importo iš tų šalių vertės santykis su bendra Europos ekonominės erdvės rinkos apimtimi (metinė apyvarta ir bendra importo iš trečiųjų šalių vertė), ir teršalų išmetimo intensyvumą, matuojamą $CO_2$ kg, padalytais iš bendros pridėtinės vertės (eurais), gaunama daugiau kaip 0,2. Tokiems sektoriams ir jų pošakiams 100 % apyvartinių taršos leidimų kiekio, nustatyto taikant priemones, priimtas pagal 10a straipsnį, iki 2030 m. skiriama nemokamai.

2. Sektoriai ir jų pošakiai, kurių atveju dauginant jų prekybos su trečiosiomis šalimis intensyvumą su jų teršalų išmetimo intensyvumu gaunama daugiau kaip 0,18, gali būti įtraukti į 1 dalyje nurodytą grupę atlikus kokybinį vertinimą pagal tokius kriterijus:

   a) kokiu mastu pavieniams to sektoriaus arba jo pošakio įrenginiams įmanoma sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį arba elektros energijos suvartojimą;

   b) dabartinės ir prognozuojamos rinkos charakteristikos;

   c) pelno maržos kaip galimo sprendimo dėl ilgalaikių investicijų arba vietos pakeitimo rodiklis.

3. Laikoma, kad kiti sektoriai ir jų pošakiai gali į produktų kainas perkelti daugiau apyvartinių taršos leidimų įsigijimo išlaidų, ir jiems iki 2030 m. nemokamai skiriama

30 % apyvartinių taršos leidimų kiekio, nustatyto taikant priemones, priimtas pagal 10a straipsnį.

4. Iki 2019 m. gruodžio 31 d. Komisija priima su pirmesnėmis dalimis susijusį deleguotąjį aktą dėl veiklos 4 skaitmenų lygmeniu (NACE 4 skaitmenų kodas), taikomą 1 daliai pagal 23 straipsnį, remiantis trijų paskutinių kalendorinių metų, kurių duomenų turima, duomenimis.

*10c straipsnis*

**Galimybė pereinamuoju laikotarpiu gauti nemokamų leidimų energetikos sektoriui modernizuoti**

1. Nukrypstant nuo 10a straipsnio 1–5 dalių, valstybės narės, kurių BVP vienam gyventojui rinkos kainomis (eurais) 2013 m. buvo mažesnis kaip 60 % Sąjungos vidurkio, gali pereinamuoju laikotarpiu nemokamų apyvartinių taršos leidimų skirti elektros energijos gamybos įrenginiams, kad būtų modernizuojamas energetikos sektorius.

2. Tokios valstybės narės organizuoja konkurencinį projektų, kurių bendra investicijų suma viršija 10 mln. EUR, pasiūlymų teikimo konkursą, kad atrinktų investicijas, kurios bus finansuojamos nemokamais apyvartiniais taršos leidimais. Tokiame konkurenciniame konkurse turi būti:

   a) laikomasi skaidrumo, nediskriminavimo, lygių galimybių ir patikimo finansų valdymo principų;

   b) užtikrinta, kad būtų galima dalyvauti tik su projektais, kuriais prisidedama prie naudojamo energijos rūšių derinio ir tiekimo šaltinių įvairinimo, būtinos restruktūrizacijos, infrastruktūros atnaujinimo ir modifikavimo aplinkos apsaugos požiūriu, švarių technologijų ir energijos gamybos, perdavimo ir paskirstymo sektorių modernizavimo;

   c) nustatyti aiškūs, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminaciniai atrankos kriterijai, pagal kuriuos sudaromas projektų eiliškumas siekiant užtikrinti, kad būtų atrinkti projektai, kurie:

      i) remiantis sąnaudų ir naudos analize, duoda grynosios teigiamos naudos išmetamųjų teršalų sumažinimo atžvilgiu ir juos įgyvendinus bus dideliu iš anksto nustatytu mastu sumažintas $CO_2$ kiekis;

      ii) yra pridėtiniai, aiškiai atliepiantys keitimo ir modernizavimo poreikius ir neskatina energijos paklausos rinkoje;

      iii) už investuotas lėšas teikia didžiausią naudą.

   Bet kuri valstybė narė, ketinanti pasinaudoti galimybe šiuo tikslu skirti nemokamų apyvartinių taršos leidimų, iki 2019 m. birželio 30 d. paskelbia išsamią nacionalinę programą, kurioje aprašo konkurencinio konkurso procesą ir atrankos kriterijus, kad visuomenė galėtų pateikti savo pastabas.

   Jei nemokamais apyvartiniais taršos leidimais remiamos investicijos, kurių vertė yra mažiau kaip 10 mln. eurų, , valstybė narė atrenka projektus remdamasi objektyviais ir skaidriais kriterijais. Atrankos proceso rezultatai skelbiami viešai, kad visuomenė galėtų pateikti savo pastabas. Remdamasi šiuo pagrindu, atitinkama valstybė narė sudaro ir iki 2019 m. birželio 30 d. Komisijai pateikia investicijų sąrašą.

3. Numatomų investicijų vertė turi bent jau būti lygi nemokamų apyvartinių taršos leidimų rinkos vertei, atsižvelgiant į tai, kad reikėtų apriboti tiesiogiai su tuo susijusį kainų augimą. Rinkos vertė – tai bendroje aukciono platformoje ankstesniais kalendoriniais metais parduotų apyvartinių taršos leidimų kainos vidurkis.

4. Tokie pereinamojo laikotarpio apyvartiniai taršos leidimai atimami iš apyvartinių taršos leidimų, kuriuos kitu atveju valstybė narė parduotų aukcione, skaičiaus. Bendras nemokamai skiriamų apyvartinių taršos leidimų skaičius turi neviršyti 40 % apyvartinių taršos leidimų skaičiaus, kurį atitinkama valstybė narė gauna 2021–2030 m. laikotarpiui pagal 10 straipsnio 2 dalies a punktą, ir tas skaičius tolygiai paskirstomas visiems 2021–2030 m. laikotarpio metams.

5. Apyvartiniai taršos leidimai operatoriams (veiklos vykdytojams) paskirstomi šiems įrodžius, kad investicinis projektas, atrinktas pagal konkurencinio konkurso taisykles, yra įgyvendintas.

6. Valstybės narės reikalauja, kad tokią pagalbą gaunantys elektros energijos gamintojai ir tinklo operatoriai kasmet iki vasario 28 d. pateiktų atrinktų investicinių projektų įgyvendinimo ataskaitas. Valstybės narės apie tai teikia ataskaitas Komisijai, o Komisija šias ataskaitas skelbia viešai.“

(7) Įterpiamas šis 10d straipsnis:

„*10d straipsnis*

**Modernizavimo fondas**

1. 2021–2030 m. laikotarpiui įsteigiamas ir kaip išdėstyta 10 straipsnyje finansuojamas fondas, skirtas investicijoms į energetikos sistemos modernizavimą ir energijos vartojimo efektyvumo gerinimą remti valstybėse narėse, kurių BVP vienam gyventojui 2013 m. buvo mažesnis kaip 60 % Sąjungos vidurkio.

   Remiamos investicijos turi atitikti šios direktyvos ir Europos strateginių investicijų fondo tikslus.

2. Iš fondo lėšų taip pat finansuojami smulkaus masto investiciniai energetikos sistemų modernizavimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektai. Tuo tikslu investicijų taryba parengia su tokiais projektais susijusias gaires ir investicijų atrankos kriterijus.

3. IIb priede išdėstytas lėšų paskirstymas grindžiamas tokiu kriterijų deriniu – 50 % lėšų skiriama remiantis patvirtintu išmestų teršalų kiekiu ir 50 % – BVP kriterijumi.

4. Fondui vadovauja investicijų taryba ir valdymo komitetas, kuriuos sudaro valstybių narių gavėjų, Komisijos, EIB atstovai ir trys atstovai, kuriuos 5 metų kadencijai išrenka kitos valstybės narės. Investicijų taryba yra atsakinga už Sąjungos lygmens investicijų politikos, tinkamų finansinių priemonių ir investicijų atrankos kriterijų nustatymą. Valdymo komitetas atsakingas už kasdienį fondo valdymą.

   Investicijų taryba Komisijos atstovą išrenka pirmininku. Investicijų taryba stengiasi sprendimus priimti bendru sutarimu. Jei per pirmininko nustatytą terminą investicijų taryba negali sprendimo priimti bendru sutarimu, investicijų taryba sprendimą priima paprasta dauguma.

   Valdymo komitetą sudaro investicijų tarybos paskirti atstovai. Valdymo komitetas sprendimus priima paprasta balsų dauguma.

Jei EIB rekomenduoja nefinansuoti investicijos ir nurodo tokios rekomendacijos priežastis, sprendimas priimamas tik jei du trečdaliai visų narių balsuoja už tokios investicijos finansavimą. Tokiu atveju valstybė narė, kurioje bus įgyvendinama investicija, ir EIB neturi teisės dalyvauti tokiame balsavime. Du pirmesni sakiniai netaikomi nacionalinio skatinamojo finansavimo banko teikiamomis paskolomis arba dotacijomis finansuojamiems mažiems projektams, kurie padeda įgyvendinti nacionalinę programą, kuria siekiama konkrečių tikslų, atitinkančių Modernizavimo fondo tikslus, su sąlyga, kad pagal tą programą panaudojama ne daugiau kaip 10 % valstybės narės dalies, nustatytos IIb priede.

5. Investicijas gaunančios valstybės narės kasmet pateikia ataskaitą valdymo komitetui apie investicijas, kurios finansuotos iš fondo lėšų. Ataskaita yra skelbiama viešai ir joje pateikiama:

   (a) informacija apie investicijas, finansuotas kiekvienoje investicijas gaunančioje valstybėje narėje;

   (b) pridėtinės vertės energijos vartojimo efektyvumo arba energetikos sistemos modernizavimo atžvilgiu, gautos įgyvendinus investiciją, įvertis;

6. Kiekvienais metais valdymo komitetas Komisijai pateikia investicijų vertinimo ir atrankos patirties ataskaitą. Komisija iki 2024 m. gruodžio 31 d. peržiūri projektų atrankos pagrindą ir prireikus pateikia pasiūlymus valdymo komitetui.

7. Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą , kuriuo įgyvendinamas šis straipsnis.“

(8) 11 straipsnio 1 dalis papildoma šia antra pastraipa:

„Įrenginių, kuriems ši direktyva bus taikoma penkerius metus nuo 2021 m. sausio 1 d., sąrašas pateikiamas iki 2018 m. rugsėjo 30 d., ir po to kas penkerius metus teikiami sąrašai vėlesniems penkerių metų laikotarpiams. Kiekviename sąraše pateikiama ankstesnių penkerių metų informacija apie gamybos veiklą, šilumos ir dujų perdavimą, elektros energijos gamybą ir teršalų išmetimą įrenginio technologinio proceso dalies lygmeniu. Nemokami apyvartiniai taršos leidimai suteikiami tik tiems įrenginiams, apie kuriuos pateikta ši informacija.“

(9) 11a straipsnio 8 ir 9 dalys išbraukiamos.

(10) 11b straipsnio 7 dalis išbraukiama.

(11) 13 straipsnis pakeičiamas taip:

*„13 straipsnis*

Apyvartinių taršos leidimų galiojimas

Nuo 2013 m. sausio 1 d. išduoti apyvartiniai taršos leidimai galioja neribotą laiką. Nuo 2021 m. sausio 1 d. išduotuose apyvartiniuose taršos leidimuose nurodoma, kuriuo dešimties metų laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. jie buvo išduoti, ir jie galioja nuo pirmųjų to laikotarpio metų.“

(12) 14 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“

(13) 15 straipsnio penkta pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“

(14) 16 straipsnio 12 dalis pakeičiama taip:

„12. Prireikus nustatomos išsamios taisyklės dėl šiame straipsnyje nurodytos tvarkos. Tokie įgyvendinimo aktai priimami pagal 22a straipsnyje nurodytą procedūrą.“

(15) 19 straipsnio 3 dalies trečias sakinys pakeičiamas taip:

„Į jį taip pat įtraukiamos nuostatos siekiant įgyvendinti taisykles dėl apyvartinių taršos leidimų abipusio pripažinimo susitarimuose dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo. Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“

(16) 22 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“

(17) Įterpiamas šis 22a straipsnis

*„22a straipsnis*
**Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda pagal Sprendimo 93/389/EEB 8 straipsnį įsteigtas komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.“

(18) 23 straipsnis pakeičiamas taip:

*„23 straipsnis*
**Naudojimasis įgaliojimais**

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. Įgaliojimai priimti 3d straipsnio 3 dalyje, 10 straipsnio 4 dalyje, 10a straipsnio 1 ir 8 dalyse, 10b straipsnyje, 10d straipsnyje, 14 straipsnio 1 dalyje, 15 straipsnyje, 19 straipsnio 3 dalyje, 22 straipsnyje, 24 straipsnyje, 24a straipsnyje ir 25a straipsnyje nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo (*).

(*) pagrindinio teisėkūros procedūra priimto akto įsigaliojimo data.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 2 dalyje nurodytus įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal pirmesnes dalis priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“

(19) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„Nuo 2008 m. valstybės narės apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą pagal šią direktyvą gali taikyti I priede nenurodytai veiklai ir šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, atsižvelgdamos į visus atitinkamus kriterijus, ypač poveikį vidaus rinkai, galimą konkurencijos iškraipymą, Bendrijos sistemos vientisumą aplinkos požiūriu ir numatytos stebėjimo ir ataskaitų teikimo sistemos patikimumą, jei tokios veiklos ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimui pritaria Komisija.

Pagal deleguotuosius aktus, kuriuos Komisija įgaliojama priimti pagal 23 straipsnį, jei įtraukimas susijęs su I priede nenurodyta veikla ir šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.“;

b) 3 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl tokio reglamento, susijusio su šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir veiklos duomenų stebėsena bei ataskaitų teikimu.“

(20) 24a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Tokios priemonės turi derėti su aktais, priimtais pagal 11b straipsnio 7 dalį. Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą.“;

b) 2 dalis išbraukiama.

(21) 25 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

(22) 25a straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„Jei trečioji šalis patvirtina priemones, kurių tikslas – mažinti iš tos šalies kylančių ir Bendrijoje nutūpiančių orlaivių poveikį klimato kaitai, Komisija, pasikonsultavusi su ta trečiąja šalimi ir valstybėmis narėmis komitete, nurodytame 23 straipsnio 1 dalyje, apsvarsto esamas galimybes užtikrinti optimalią Bendrijos sistemos ir tos šalies taikomų priemonių sąveiką.

Prireikus Komisija gali priimti pakeitimus, kad skrydžiai iš atitinkamos trečiosios šalies būtų išbraukti iš I priede išvardytų rūšių aviacijos veiklos, arba numatyti kitų I priede išvardytų rūšių aviacijos veiklos pakeitimų, kurie reikalingi susitarimo pagal ketvirtą pastraipą tikslais. Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą .“

(23) IIa priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos I priedą.

(24) IIb priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos II priedą.

(25) IV priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos III priedą.

*2 straipsnis*
*Perkėlimas į nacionalinę teisę*

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2018 m. gruodžio 31 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

*3 straipsnis*
*Pereinamojo laikotarpio nuostata*

Vykdydamos šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje joms nustatytą įpareigojimą valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinės teisės aktai, kuriais perkeliamos Direktyvos 2003/87/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu (ES) 2015/...., 10 straipsnio, 10a straipsnio 5–7 dalių, 10a straipsnio 8 dalies pirmos ir antros pastraipų, 10a straipsnio 12–18 dalių, 10c straipsnio ir 11a straipsnio 8 ir 9 dalių, taip pat IIa ir IIb priedų nuostatos, galiotų iki 2020 m. gruodžio 31 d.

*4 straipsnis*
*Įsigaliojimas*

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*5 straipsnis*
*Adresatai*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

| | |
|---|---|
| *Europos Parlamento vardu* | *Tarybos vardu* |
| *Pirmininkas* | *Pirmininkas* |

# FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

## 1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

### 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas, pasiūlymas

### 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje[22]

Politikos sritis – klimato politika

VGB veikla – Sąjungos ir tarptautiniu lygmeniu įgyvendinama klimato politika (VGB kodas 34 02)

Politikos sritis – energetika (VGB kodas 32 02)

### 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**[23]

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

✓ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

### 1.4. Tikslas (-ai)

*1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)*

Šis pasiūlymas – pirmas teisės aktas, kuriuo įgyvendinamas 2030 m. klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinys, dėl kurio Europos Vadovų Taryba sutarė 2014 m. spalio mėn., taip siekiant Europos Sąjungoje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį iki 2030 m. ekonomiškai efektyviai sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m., ir prisidėti prie visuotinės klimato kaitos mažinimo.

Šis pasiūlymas – vienas iš dešimties Komisijos politinių prioritetų ir svarbus Energetikos sąjungos strateginės programos elementas.

*1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla*

1 konkretus tikslas

Taip pakeisti ES ATLPS direktyvą, kad būtų užtikrinta, jog šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurioms taikoma ES ATLPS, kiekis iki 2030 m. būtų sumažintas 43 %, palyginti su 2005 m. lygiu.

2 konkretus tikslas

Skatinti mažo anglies dioksido kiekio technologijų inovacijas ir nustatyti pramonės sektoriams taikomas atitinkamas nuostatas, kuriomis siekiama mažinti galimą anglies

[22] VGV – veikla grindžiamas valdymas; VGB veikla grindžiamo biudžeto sudarymas.

[23] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

dioksido nutekėjimo riziką, kol kitos ekonomiškai stipriausios valstybės nesiims palyginamų klimato politikos priemonių.

3 konkretus tikslas

Įgyvendinti kitus su ATLPS susijusius 2030 m. klimato kaitos ir energetikos politikos strategijos aspektus.

Atitinkama VGV / VGB veikla

Klimato politika / Sąjungos ir tarptautiniu lygmeniu įgyvendinama klimato politika

*1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

*Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).*

ES ATLPS direktyva yra galiojanti ir toliau galios po 2020 m. Šia iniciatyva:

– keičiamas metinio išmetamųjų teršalų mažinimo lygis, kad visoje Sąjungoje kasmet išduodamas ATL kiekis nuo 2021 m. būtų mažinamas didesniu linijiniu koeficientu – 2,2 %;

– garantuojama, kad pramonei ir po 2020 m. bus skiriama nemokamų ATL, taip mažinant galimą anglies dioksido nutekėjimo riziką, kol kitos ekonomiškai stipriausios valstybės nesiims palyginamų klimato politikos priemonių;

– Inovacijų fondas paliekamas kaip papildoma paskata skubiai diegti rinkoje naujas mažo anglies dioksido kiekio technologijas, kad ES galėtų pasiekti savo ilgalaikius priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus;

– sukuriamas Modernizavimo fondas ir suteikiama galimybė energetikos sektoriui skirti nemokamų ATL, siekiant padėti mažiau pajamų gaunančioms valstybėms narėms modernizuoti savo energetikos sistemas.

*1.4.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai*

*Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.*

1 rodiklis – šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ES lygis.

2 rodiklis – šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo lygis sektoriuose, kuriems taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS).

**1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

*1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos, o Komisija parengia atitinkamas įgyvendinimo priemones laikotarpiui po 2020 m.

*1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda*

ES ATLPS direktyva yra galiojanti ir toliau galios po 2020 m. Klimato kaita yra tarpvalstybinė problema. Kadangi siūlomų veiksmų tikslo valstybės narės negali veiksmingai pasiekti veikdamos pavieniu, klimato politiką būtina koordinuoti visos

Europos lygmeniu ir, kai įmanoma, pasaulio lygmeniu, todėl pagal subsidiarumo principą ES veiksmai yra pagrįsti. Be to, daugelis politikos elementų turi svarbų vidaus rinkos aspektą, o daugelis reikiamų investicijų – svarbų europinį aspektą. Todėl tikslų geriau siekti ES masto veiksmais.

*1.5.3. Panašios patirties išvados*

Per 10 ES ATLPS taikymo metų Komisija įgijo vertingos patirties. Ji rodo, kad efektyvumą būtų galima dar padidinti dedant daugiau pastangų mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų srityse. Aktyvesnis investicijų skatinimas turėtų padėti mažiau pajamų gaunančioms valstybėms narėms modernizuoti savo energetikos sistemas (per Modernizavimo fondą).

*1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Bus išnaudojama Komisijos ekspertinių žinių finansinių išteklių valdymo srityje ir patirties, sukauptos ES ir EIB bendrai įgyvendinant finansavimo priemones, sinergija.

**1.6. Trukmė ir finansinis poveikis**

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

– ☐ pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM iki MMMM

– ☐ finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

✓ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

– įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

– vėliau – visuotinis taikymas.

**1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)**[24]

☐ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

– ✓ padalinių, įskaitant Sąjungos atstovybių darbuotojus;

– ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

✓ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto įgyvendinimo užduotis perduodant:

– ☐ trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;

– ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

– ✓ EIB ir Europos investicijų fondui;

– ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;

– ☐ viešosios teisės įstaigoms;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį, ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

– *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

ES ATLPS apyvartinių taršos leidimų valdymas reglamentuojamas teisės aktais, už kuriuos atsakingos Komisijos tarnybos.

Modernizavimo fondą valdys investicijų valdyba ir valdymo komitetas, kuris bus sudarytas iš valstybių narių, Komisijos ir EIB atstovų. Valdymo komitetui pirmininkaus Komisijos atstovas.

[24] Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

## 2. VALDYMO PRIEMONĖS

### 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

*Nurodyti dažnumą ir sąlygas.*

Modernizavimo fondas. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnį, kuris įrašomas į direktyvą šiuo pasiūlymu, valstybės narės gavėjos kasmet valdymo komitetui teikia ataskaitą apie investicijas, kurios finansuotos iš fondo lėšų. Valdymo komitetas per šešis mėnesius nuo atrankos proceso pabaigos pateikia Komisijai investicijų vertinimo ir atrankos patirties ataskaitą.

Valstybės narės, kurios pagal 10c straipsnį gali pasinaudoti nemokamais ATL, kad paskatintų investicijas į energetikos sektoriaus modernizavimą, Komisijai teikia ataskaitą apie tas investicijas.

Pagal dabartinės Direktyvos 2003/87/EB 21 straipsnį kiekvienais metais valstybės narės Komisijai teikia direktyvos taikymo ataskaitą. Komisija paskelbia ataskaitą apie šios direktyvos taikymą per tris mėnesius nuo valstybių ataskaitų gavimo dienos.

Galiausiai pagal 10 straipsnio 5 dalį Komisija turi Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti ataskaitą apie Europos anglies dioksido rinkos veikimą.

### 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

*2.2.1. Nustatyta rizika*

ES ATLPS yra pavyzdinė politikos priemonė, kuria mažinamas maždaug pusės ES ekonomikos sektorių išmetamų teršalų kiekis. Nuo 2013 m. Komisija turi tvarkyti Sąjungos registrą – internetinę duomenų bazę, kurioje tiksliai apskaitomi visi ATL sandoriai – ir bendrą aukcionų platformą, kurios aukcionuose parduodami valstybių narių ATL, taip pat jiems abiems skirtą atitinkamą paramos infrastruktūrą. Į Sąjungos registrą, kuriame įrašyti visi ES ATLPS apyvartiniai taršos leidimai, gali būti pasikėsinta per kibernetinę ataką, per kurią gali būti pavogti arba neteisėtai pasisavinti apyvartiniai taršos leidimai. Tai padarytų didelių finansinių nuostolių (iki kelių milijardų eurų), tektų bylinėtis ir būtų padaryta didelė žala Komisijos reputacijai ir pasitikėjimui ja. Ši rizika aktuali ne tik Klimato politikos GD, bet ir Informatikos GD, Saugumo direktoratui, Biudžeto GD ir Teisės tarnybai. Jau įdiegtos rizikos mažinimo priemonės. Didėjant anglies dioksido rinkos vertei, didėtų ir finansinė rizika. Nemokamai skirstant didelės bendros vertės ATL, reikia griežtos šių ATL paskirstymo politikos ir taisyklių laikymosi užtikrinimo priemonių. Todėl reikalinga valdymo ir kontrolės sistema tiek valstybių narių, tiek Komisijos lygmeniu.

*2.2.2. Informacija apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą*

Nuo 2011 m. veikia aukšto lygmens valdymo komitetas, kurį sudaro pagrindinio GD ir susijusių GD atstovai. 2014 m. atliktas išsamus rizikos vertinimas, kurio metu nustatytos naujos IT saugumo priemonės. Jos įgyvendinamos nuo 2015 m. Remiantis vidaus audito tarnybos ataskaitoje apie ES ATLPS registrą (IT saugumą) pateiktomis rekomendacijomis, įgyvendintos registro sistemos saugumo didinimo, taip pat

valdymo, kokybės užtikrinimo ir testavimo priemonės. Nuo 2014 m. įgyvendinami ir kiti rizikos mažinimo veiksmai. Šis procesas tęsiamas.

*2.2.3. Numatomo klaidos rizikos laipsnio kontrolės ir vertinimo sąnaudų ir naudos apskaičiavimas*

Klaidos rizikos nėra.

## 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

*Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.*

Atsižvelgdamas į konkrečią ES ATLPS gresiančią sukčiavimo riziką, Klimato politikos GD atnaujino Komisijos lygmeniu taikomas profesinės etikos ir sąžiningumo gaires priimdamas specialų „Etikos ir elgesio kodeksą dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, sukčiavimo ir neskelbtinos informacijos atskleidimo“, taip pat surengė specialius mokymus ir informuotumo didinimo iniciatyvų. Jis taip pat parengė ES ATLPS neskelbtinos informacijos klasifikavimo politiką ir susijusias tvarkymo instrukcijas, kuriose numatyti 3 konfidencialumo lygiai. Saugumo direktoratas patvirtino tris atitinkamus žymėjimo tikslais ATLPS naudotinus žymenis (kaip nurodyta 10-os redakcijos Saugumo pranešime Nr. 1). Saugumo direktorato nuomone, ši žymėjimo politika turėtų būti pavyzdys kitiems direktoratams. Reguliariai rengiami atitinkami mokymai naujiems darbuotojams. Klimato politikos DG planuoja šią politiką perduoti ir naudotojams valstybėse narėse.

## 3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

### 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

| Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija | Biudžeto eilutė | Išlaidų rūšis | Įnašas | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Numeris | DA / NDA[25] | ELPA šalių[26] | šalių kandidačių [27] | trečiųjų šalių | pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą |
| 2 | 34 01 04 01 | NDA | NE | NE | NE | NE |
| 2 | 34 02 01 | DA | NE | NE | NE | NE |

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės: netaikoma.

*Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.*

| Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija | Biudžeto eilutė | Išlaidų rūšis | Įnašas | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Numeris [Išlaidų kategorija.....] | DA / NDA | ELPA šalių | šalių kandidačių | trečiųjų šalių | pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą |
| | [XX.YY.YY.YY] | | TAIP / NE | TAIP / NE | TAIP / NE | TAIP / NE |

[25] DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

[26] ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

[27] Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

## 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

### *3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

| Klimato politikos GD | | | **2018 m.**[28] | **2019 m.** | **2020 m.** | **2021 ir vėlesni metai** | **IŠ VISO** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Biudžeto eilutė 34 02 01 | Įsipareigojimai | (1) | 0,750 | netaik. | netaik. | netaik. | 0,750 |
| | Mokėjimai | (2) | 0,250 | 0,500 | netaik. | netaik. | 0,750 |
| Biudžeto eilutė 34 01 04 01 | Įsipareigojimai | 1a) | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 2,7 |
| | Mokėjimai | 2 a) | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 2,7 |
| **IŠ VISO asignavimų Klimato politikos GD** | Įsipareigojimai | =1+1 a +3 | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 2,7 |
| | Mokėjimai | =2+2 a +3 | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 2,7 |
| •IŠ VISO veiklos asignavimų | Įsipareigojimai | (4) | | | | | |
| | Mokėjimai | (5) | | | | | |
| • IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų rinkinio lėšų | | (6) | | | | | |
| **IŠ VISO asignavimų** pagal daugiametės finansinės programos **2 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ** | Įsipareigojimai | =4+ 6 | 1,020 | 0,27 | 0,27 | 0,27 | 3,450 |
| | Mokėjimai | =5+ 6 | 0,520 | 0,770 | 0,27 | 0,27 | 3,450 |

**Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:**

[28] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

| **Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija** | **5** | „Administracinės išlaidos“ |
|---|---|---|

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

| | | **2018 m.**[29] | **2019 m.** | **2020 m.** | **2021 ir vėlesni metai** | **IŠ VISO** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| • Žmogiškieji ištekliai | | 0,4 | 0,4 | 0,4 | 0,792 | **6,744** |
| • Kitos administracinės išlaidos | | 0,539 | 0,539 | 0,539 | 0,404 | **4,445** |
| **IŠ VISO** Klimato politikos GD | Asignavimai | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **IŠ VISO asignavimų** pagal daugiametės finansinės programos **5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ** | (Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų) | 0,939 | 0,939 | 0,939 | 1,196 | **11,189** |

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

| | | **2018 m.**[30] | **2019 m.** | **2020 m.** | **2021 m.** | **IŠ VISO** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **IŠ VISO asignavimų** pagal daugiametės finansinės programos **1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS** | Įsipareigojimai | 1,959 | 1,209 | 1,209 | 1,466 | **14,639** |
| | Mokėjimai | 1,959 | 1,209 | 1,209 | 1,466 | **14,639** |

[29] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

[30] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

*3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams*

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

– ✓ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai[31] naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

| **Nurodyti tikslus ir rezultatus** ⇩ | | | 2018 m. | | 2019 m. | | 2020 m. | | 2021 ir vėlesni metai | | **IŠ VISO** | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Rūšis[32] | Vidutinės sąnaudos | Skaičius | Sąnaudos | Skaičius | Sąnaudos | Skaičius | Sąnaudos | Skaičius | Sąnaudos | Bendras skaičius | Iš viso sąnaudų |
| 1 KONKRETUS TIKSLAS[33] | | | | | | | | | | | | |
| - Rezultatas | Tyrimų skaičius | 0,250 | 1 | 0,250 | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 1 konkretaus tikslo tarpinė suma | | | 1 | 0,250 | - | - | | | - | - | - | - |
| 2 KONKRETUS TIKSLAS ... | | | | | | | | | | | | |
| - Rezultatas | Tyrimų skaičius | 0,250 | 1 | 0,250 | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 2 konkretaus tikslo tarpinė suma | | | 1 | 0,250 | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 3 KONKRETUS TIKSLAS ... | | | | | | | | | | | | |
| - Rezultatas | Tyrimų skaičius | 0,250 | 1 | 0,250 | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 3 konkretaus tikslo tarpinė suma | | | 1 | 0,250 | - | - | | | - | - | - | - |

31 2014–2020 m. programa „LIFE“, Reglamento (EB) Nr. 1293/2013, paskelbto 2013 m. gruodžio 20 d. Oficialiajame leidinyje L 347/185, 22 straipsnis.

32 Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

33 Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **IŠ VISO SĄNAUDŲ** | 3 | 0,750 | - | - | - | - | - | - | - | - |

### *3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*

3.2.3.1. Santrauka

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

– ✓ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

| | **2018 m.**[34] | **2019 m.** | **2020 m.** | **2021 ir vėlesni metai** | **IŠ VISO** |
|---|---|---|---|---|---|
| **pagal daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ** | | | | | |
| Žmogiškieji ištekliai | 0,4 | 0,4 | 0,4 | 0,792 | **6,744** |
| Kitos administracinės išlaidos | 0,539 | 0,539 | 0,539 | 0,404 | **5,195** |
| **Tarpinė suma pagal daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ** | 0,939 | 0,939 | 0,939 | 1,196 | **11,939** |
| **Neįtraukta į daugiametės finansinės programos**[35] **5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ** | | | | | |
| Žmogiškieji ištekliai | - | - | - | - | - |
| Kitos administracinio pobūdžio išlaidos | 0,270 | 0,270 | 0,270 | 0,270 | **2,7** |
| **Tarpinė sumaneįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ** | 0,270 | 0,270 | 0,270 | 0,270 | **2,7** |
| **IŠ VISO** | 1,209 | 1,209 | 1,209 | 1,466 | **14,639** |

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

34 N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

35 Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

– ✓ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

*Sąmatą surašyti etatų vienetais*

| | | **2018 m.[36]** | **2019 m.** | **2020 m.** | **2021 ir vėlesni metai** |
|---|---|---|---|---|---|
| 34 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės) | | 3 | 3 | 3 | 6 |
| XX 01 01 02 (Delegacijos) | | | | | |
| XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai) | | | | | |
| 10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai) | | | | | |
| 34 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto) | | | | | |
| 34 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED atstovybėse) | | | | | |
| **34** 01 04 **01**[37] | - būstinėje | | | | |
| | - atstovybėse | | | | |
| **XX** 01 05 02 (CA, SNE, INT– netiesioginiai moksliniai tyrimai) | | | | | |
| 10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai) | | | | | |
| Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) | | | | | |
| **IŠ VISO** | | 3 | 3 | 3 | 6 |

**XX** yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

| | |
|---|---|
| Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai | Duomenų rinkimas, pramonės ATL apskaičiavimas ir atitinkamų Komisijos sprendimų rengimas, valstybių narių pateiktų nacionalinių planų stebėsena ir vertinimas, ataskaitų skelbimas, Modernizavimo fondo valdymas. |
| Išorės darbuotojai | |

[36] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

[37] Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

*3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

– ✓ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.

– ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

– ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą.

Kadangi vidinio žmogiškųjų išteklių perskirstymo galimybės Klimato politikos GD jau išsemtos, neviršijant viršutinių ribų reikėtų atlikti pergrupavimus DFP 2 ir 5 išlaidų kategorijose, nes siekiant laikytis pagal šią iniciatyvą priimtų naujų nuostatų reikalavimų turi būti atliktos papildomos naujos užduotys; nuo 2018 m. 2 ir 5 išlaidų kategorijoms turi būti paskirstytas papildomas biudžetas, skirtas darbuotojų, susitikimų ir komandiruočių išlaidoms, susijusioms su dviem (vietoje dabar atliekamo vieno) duomenų rinkimais per vieną prekybos laikotarpį ir su Inovacijų bei Modernizavimo fondų valdymu, padengti. Žr. išsamiau 3.2.3. punkto lentelėse. Negalime daryti įtakos biudžeto valdymo institucijos sprendimams dėl kitos DFP, tačiau kadangi iniciatyva suplanuota ir po 2027 m., manome, kad ta pati suma turėtų būti numatyta ir kitoje DFP.

*3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai*

– Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

– ~~Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:~~

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

| | Metai **N** | Metai **N+1** | Metai **N+2** | Metai **N+3** | Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą) | | | Iš viso |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą | | | | | | | | |
| IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų | | | | | | | | |

### 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

– ✓ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

  – ☐ nuosaviems ištekliams

  – ☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

| Biudžeto įplaukų eilutė | Einamųjų finansinių metų asignavimai | Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[38] | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Metai **N** | Metai **N+1** | Metai **N+2** | Metai **N+3** | Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą) | | |
| ... straipsnis | | | | | | | | |

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

[38] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.